

Pravljenje CD-ova programom Creator Classic iz kompleta Easy Media Creator

Dakle, imate gomilu audio CD-ova vaših omiljenih izvođača i pesama i hteli biste da uralite nekoliko različitih stvari:

- da prebacite muziku sa audio CD-ova u PC;
- da omotnice sa svojom omiljenom muzikom čuvate u najboljim mogućim formatima;
- da organizujete, premeštate i narezujete nove diskove iz svoje muzičke kolekcije i iz datoteka sa podacima.

Alatke potrebne za taj posao naći ćete u različitim programima kompleta Easy Media Creator. U ovom poglavlju usredstredujemo se na one poslove koji su potrebni da bi se napravio muzički CD ili CD sa podacima, pa će *aplikacija* biti Creator Classic – Roxiov program iz kompleta Easy Media Creator koji služi za pravljenje CD-ova i DVD-ova sa zvukom i sa podacima. Creator Classic čuva sav urađeni posao u vidu projekta. To znači da kad god presnimavate numere sa audio CD-a, grupišete ih u omotnice ili narezujete skup datoteka na disk, možete da sačuvate redosled poteza tako što izaberete File, Save ili Save As da biste projekat sačuvali pod novim imenom.

Kao što ćete videti, imena projekata počinju da se pojavljuju na dnu početne stranice Easy Media Creator pa možete otvoriti datoteku projekta i nastaviti da radite na njemu tačno tamo gde ste stali.

Creator Classic omogućava čuvanje muzike koju ste „skinuli“ sa audio CD-ova u različitim formatima računarskih datoteka (kao što su WMA ili WAVE), ili komprimovane (u formatu MP3) ukoliko vam je potrebno da štedite prostor ili da ih prebacite na prenosivi uređaj. Opisaćemo te različite formate i kako se oni najefikasnije koriste.

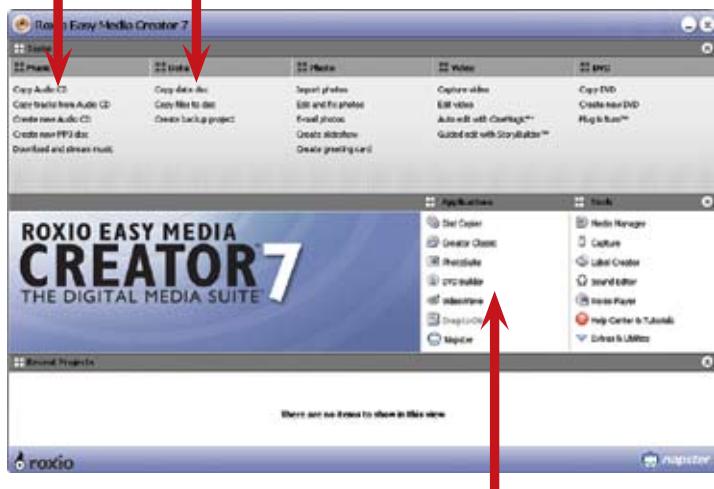
Pošto naučite kako da radite sa muzičkim datotekama na PC-ju, naučićete i kako da pravite arhive svih datoteka na računaru i tako sačuvate svoje najvažnije podatke na rezervnoj kopiji.

Na kraju ćemo takođe naučiti da postojeće audio projekte i datoteke koristimo u drugim aplikacijama kada budemo pravili video pomoću programa VideoWave i sastavljali DVD projekat u programu DVD Builder.

Easy Media Creator nudi mnogo različitih načina za rad sa digitalnim medijima

Audio zadaci
se koriste za
muziku

Zadaci za podatke
koriste se za
računarske datoteke

Aplikacije za
izvršavanje
različitih
zadataka

Osnove rada sa Easy Media Creatorom 7

Početak

DEO 1

- 1** Izaberite **All programs, Roxio**.
- 2** Izaberite **Roxio Easy Media Creator Home**.
- 3** Pregledajte različite muzičke zadatke gore levo. Izaberite **Copy tracks from audio CD**.

UVOD

Glavni meni za Easy Media Creator naziva se **početna stranica**. Odavde možete početi da pravite vlastitu muzičku kolekciju „skidanjem“ numera sa CD-a.

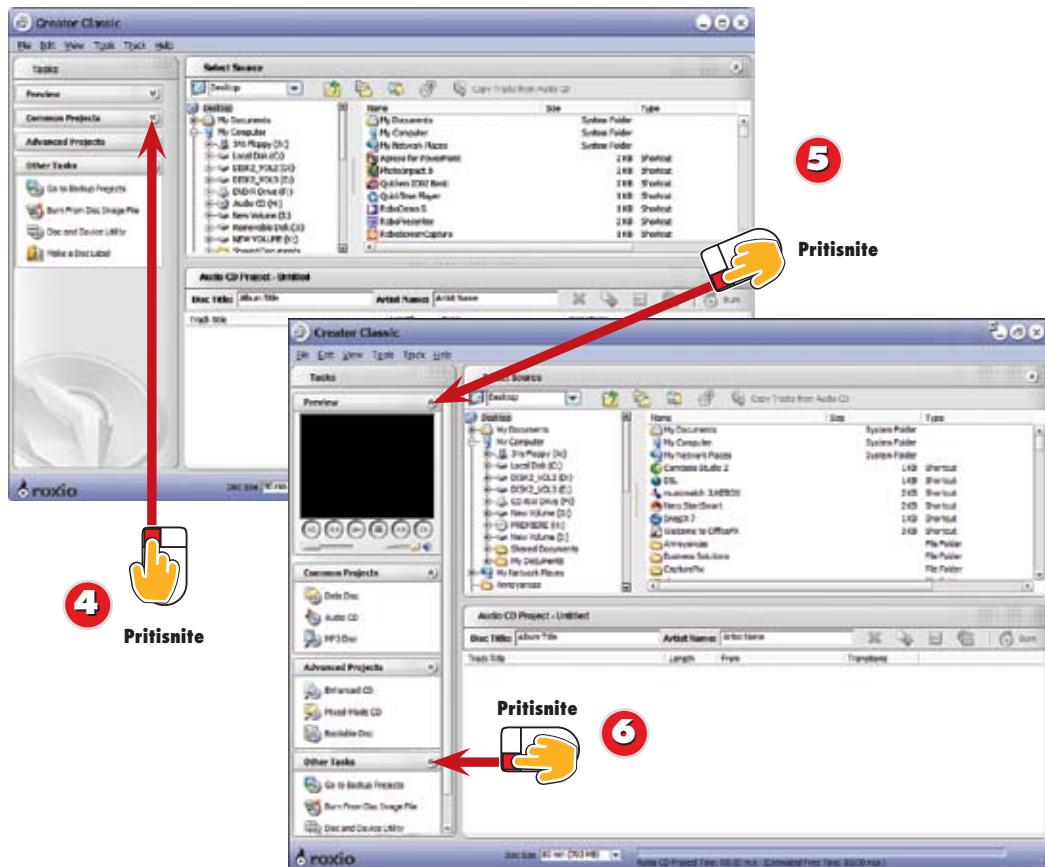
SAVET

Upotrebite prečicu sa radne površine
Easy Media Creator možete takođe pokrenuti ako izaberete prečicu Roxio na radnoj površini.

ČAKA

Šta je to skidanje?

Numere na audio CD-u čuvaju se u digitalnom formatu koji većina PC-ja ne može da razume. Da bi se sa njima moglo efikasno raditi, oni moraju da se „prebacuju“ sa diska i konvertuju u neki format datoteke koji je blizak PC-ju. Taj postupak nazivamo **skidanje** audio CD-a.

4 CD Creator Classic otvara se u režimu **Audio CD projekat** kojim se prebacuju (skidaju) numere sa audio CD-a. Pritisnite dvostruku strelicu nadole i proširite prozor **Common Projects**.

5 Pritisnite dvostruku strelicu nadole i otvorite prozor **Preview** ako još nije otvoren.

6 Pritisnite dvostruku strelicu nadole i otvorite meni **Other Tasks** (ako još nije otvoren) i pregledajte ostale opcije ovog programa.

SAVET

Prečica za Classic

Creator Classic se podrazumevano ne nalazi u grupi Roxio menija Start, ali trebalo bi da se na radnoj površini instalirala ikona Creator Classic. Ako nije, otvorite ga iz početne stranice Roxio.

SAVET

Podesite rezoluciju ekrana

Easy Media Creator 7 zahteva da rezolucija ekrana bude najmanje 1024 x 768. Izaberite radnu površinu Windowsa pritiskom na desni taster miša, pa izaberite Properties. Na kartici Settings povucite klizač Screen Resolution na 1024 x 768.

ČAKA

Prozor Preview

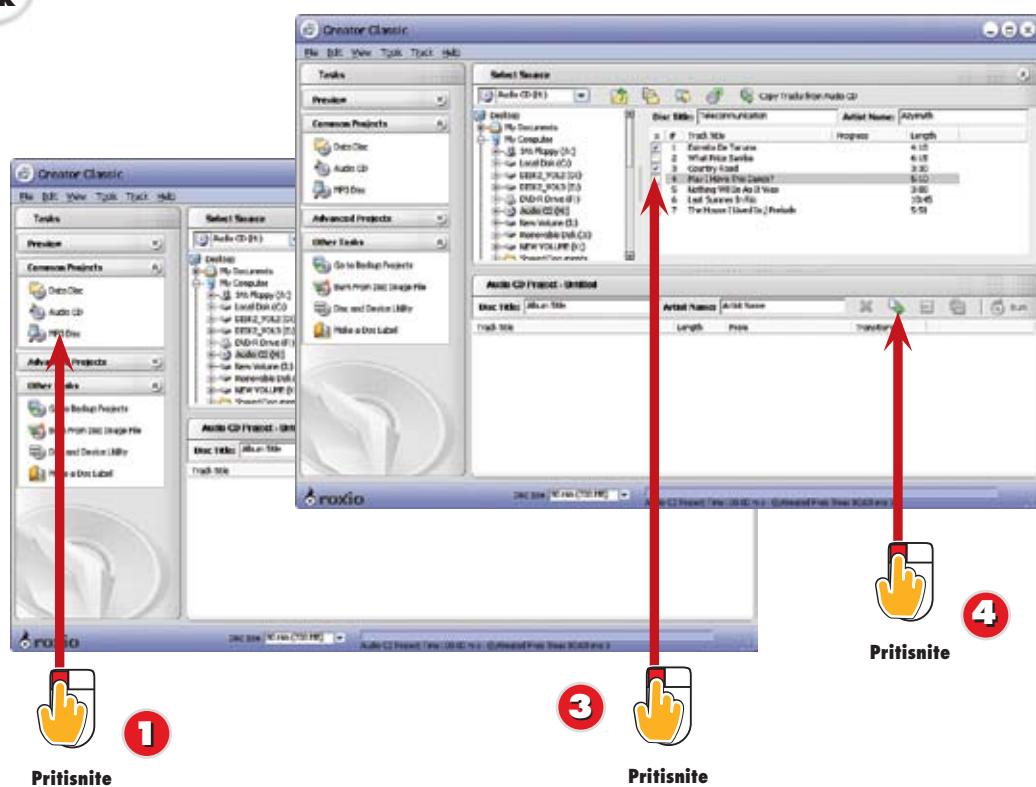
Prozor Preview može se koristiti da bi se prethodno pregledale video datoteke, kao i za DVD ili video CD.

Kraj

DEO 1

Započnite Audio CD projekat u programu Creator Classic

1 Izaberite ikonu **Audio CD** u oknu Select Source.

2 U oknu Source na desnoj strani pojaviće se vaš disk i sve numere će biti izabrane.

3 Poništite znak za potvrdu onih numera *koje ne želite* da presnimite.

4 Izaberite **Add selected files above to project**.

UVOD
Preuzimanje muzičkih datoteka sa diska programom Creator Classic moguće je jer su audio CD-ovi već u jednom digitalnom formatu. Najpre stavite svoj audio CD u uređaj za CD ili DVD. Mada je moguće preuzimanje muzike sa Interneta ili sa drugih izvora, najbolji kvalitet je ipak na audio CD-ovima.

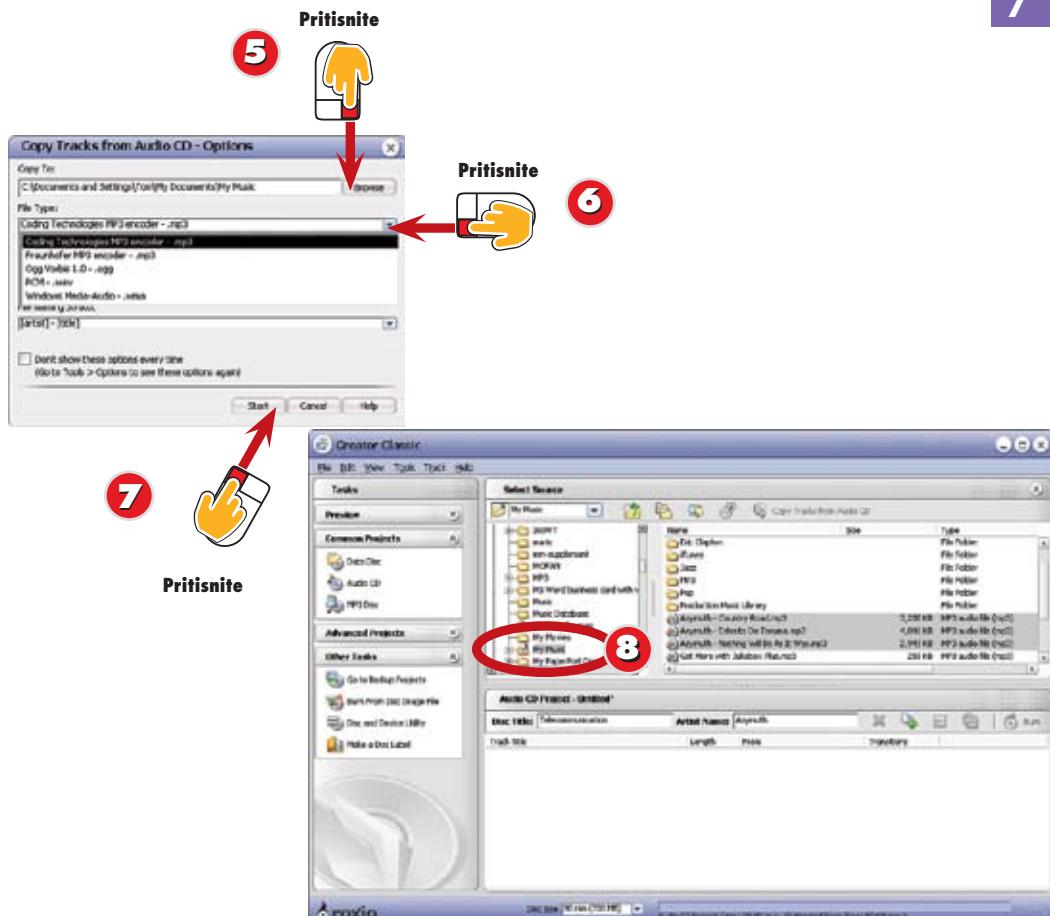
SAVET

Kako numere dobijaju imena?
Roxio pristupa onlajn bazi podataka muzike i tamo traži naslov diska i imena numerica audio CD-a koji koristite. Da bi ovo funkcionalo mora biti aktivna vaša Internet konekcija. Ako to ne uspe, uskoro ćemo videti kako se nazivi dodeljuju ručno.

ČAKA

Ostali izvori muzike

Pošto ćete čuvati muziku u raznim formatima, naučićete kako se oni koriste (kao na primer MP3) za pravljenje vlastitog audio CD-a. Tako ćete moći da kombinujete numere koje ste preuzeli sa Interneta sa numerama koje skidate sa audio CD-ova.

- 5** Datoteke se podrazumevano smještaju u omotnicu My Documents\My Music. Ako želite neku drugu lokaciju (ne preporučuje se početnicima), pritisnite dugme **Browse**.
- 6** Pritisnite strelicu nadole **File Type** da bi se otvorio spisak tipova datoteka (pored MP3). Za sada ostanite na tipu WAV.
- 7** Pritisnite **Start** da bi započelo uzimanje izabranih numera.
- 8** Sada u prozoru Select Source izaberite omotnicu **My Music** koja se nalazi unutar **My Documents**, pa ćete videti numere preuzeće u formatu koji ste izabrali.

SAVET

Držite se formata WAVE
Imajte na umu da se u formatu MP3 muzika komprimuje. Da biste zadržali puni CD kvalitet, treba iz padajuće liste da izaberete format **WAVE (.WAV)**.

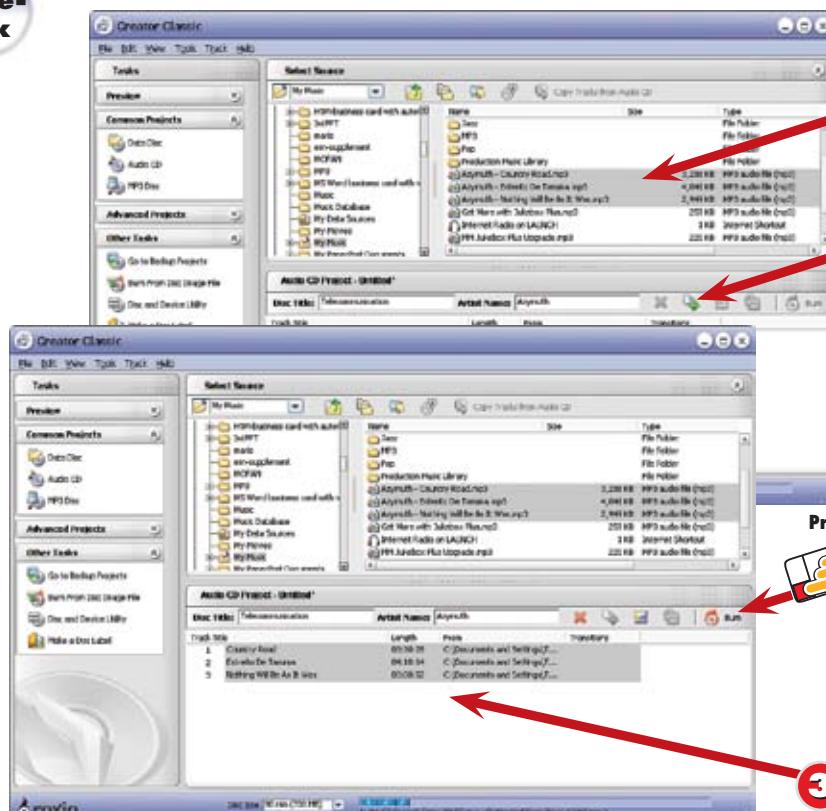
SAVET

Proverite numere
Pre nego što odlučite da li ćete kopirati ili narezati datoteku, možete izvršiti prethodni pregled na audio CD-u. Izaberite numeru tako da bude istaknuta, a zatim na glavnom meniju programa Creator Classic izaberite **Track, Play**.

Prenos audio datoteka na CD

DEO 1

Ctrl+pritisnite

1

Pritisnite

2

Pritisnite

4

3

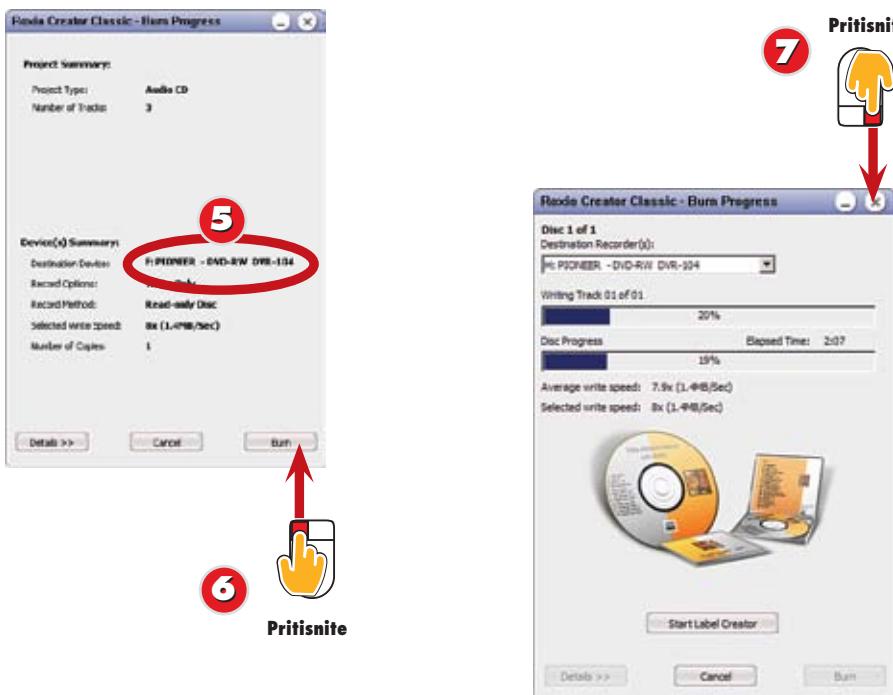
- 1 Držite pritisnut taster **Ctrl** kada u omotnici My Music birate muzičke datoteke koje ćete narezati na novi audio CD.
- 2 Pritisnite **Add to CD** u liniji Audio Project.
- 3 Izabrane numere se dodaju u projekat Audio CD.
- 4 Stavite prazan CD u uređaj za snimanje i pritisnite **Burn** da bi počelo snimanje u formatu CD audio.

UVOD

Pošto ste sačuvali zvučne datoteke u svom računaru, otvaranjem omotnice My Music možete njih i druge presimljene ili preuzete numere da dodate u bilo koji audio CD projekat.

CAKA

Različiti tipovi datoteka
Kao što ćemo videti kod pravljenja muzičke biblioteke, pri narezivanju novog audio CD-a preuzete MP3 datoteke mogu se kombinovati sa presnimljenim .WAV datotekama.

- 5** Proverite da li je uređaj sa praznim CD-om za narezivanje naveden kao **Destination Device**.
- 6** Pritisnite **Burn**.
- 7** Sačekajte da se disk do kraja nareže, a zatim pritisnite dugme **Close (X)** i tako zatvorite prozor.

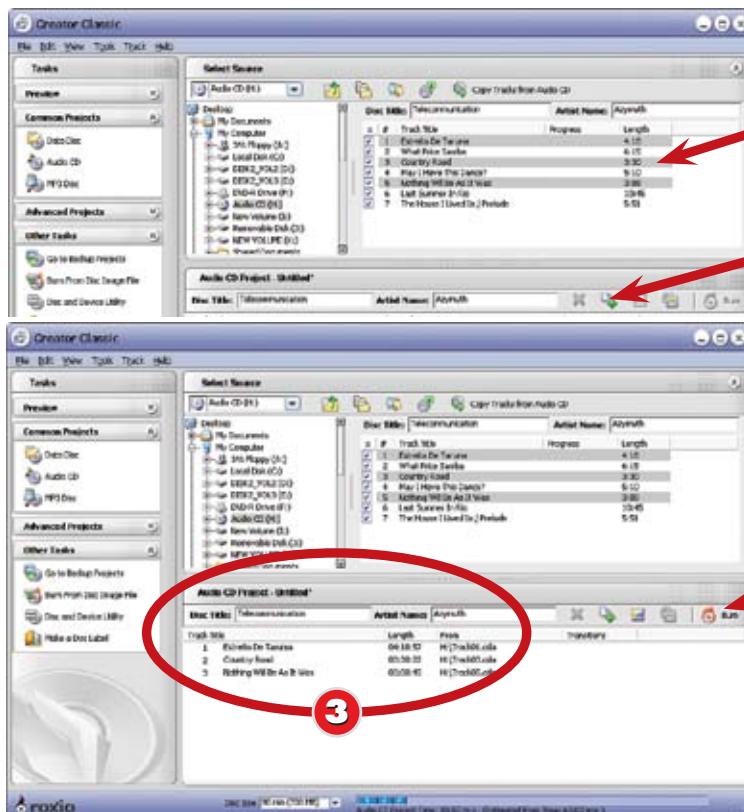
ČAKA **Šta ste narezali?**
Ako ste datoteke sačuvali u formatu MP3, a ne u formatu .WAV, vi ste na audio CD narezali komprimovane zvučne datoteke. Zbog te kompresije, nećete imati pravi CD kvalitet. Međutim, najomiljeniji format datoteke za preuzimanje muzike je MP3 jer zauzima malo mesta.

SAVET **Narezivanje pravog MP3 diska**
Ako želite da maksimalno iskoristite prostor na disku i koristite isključivo format MP3, možete u Common Projects da izaberete izradu MP3 diska. Noviji uređaji za CD i DVD reprodukciju prepoznaju ovaj format koji opisujemo u jednom drugom poglavljju.

Kraj

Čuvanje numera sa audio CD-a u formatu računarske datoteke

- 1** Držite pritisnut taster **Ctrl** kada birate pojedinačne numere koje želite na audio CD-u.
- 2** Dok su numere izabrane (istaknute), pritisnite **Add selected files above to project**.
- 3** Numere se direktno dodaju u audio CD projekat.
- 4** Pritisnite **Burn** i snimite audio CD direktno (bez prethodnog presnimavanja u računar).

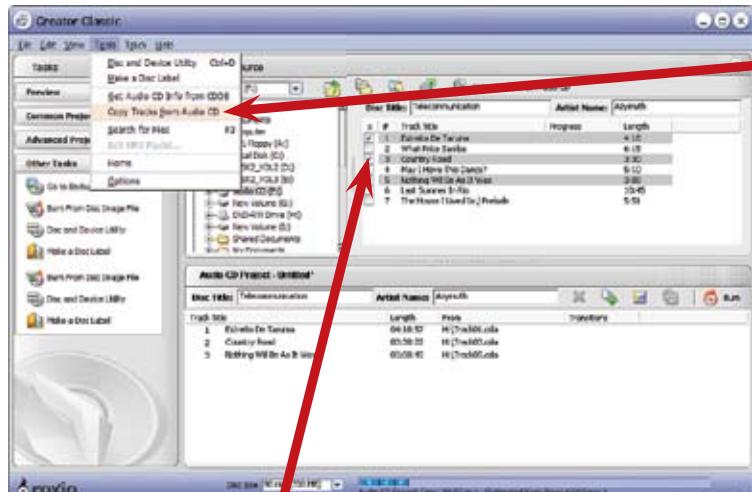
UVOD

Napravimo projekat sličan audio CD-u, ali najpre snimimo datoteke u najboljem mogućem kvalitetu kao datoteke u računaru da bismo kasnije mogli da ih koristimo kad god nam zatrebaju. Ubacite svoj najomiljeniji CD i pokušajte.

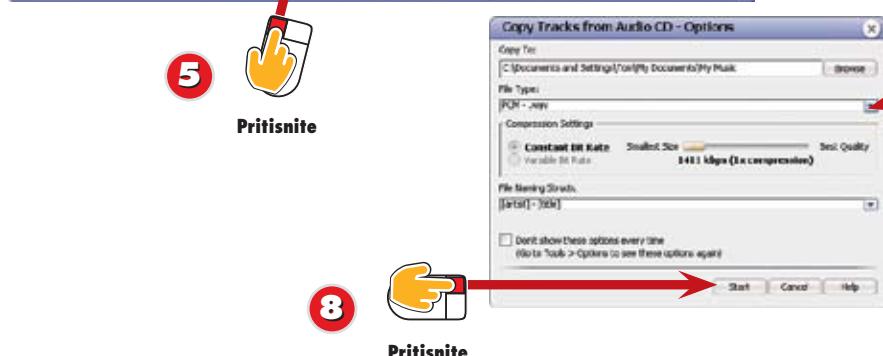
ČAKA

Zašto čuvati numere?
Ako čuvate muziku u obliku datoteka na računaru, nećete morati da tražite gde vam je disk da biste ga pustili ili narezali novu komplikaciju omiljenih numera za neku posebnu priliku.

Pritisnite

6

Pritisnite

7

Pritisnite

8

Kraj

- 5 Pritisnite kako biste **izbrisali znak za potvrdu** onih datoteka koje ne želite da sačuvate u svom računaru.
- 6 Izaberite **Tools, Copy Tracks from Audio CD**.
- 7 Otvorite padajuću listu **File Type** i izaberite format **PCM WAV**.
- 8 Pritisnite **Start**.

ČAKA

Šta ste sad uradili

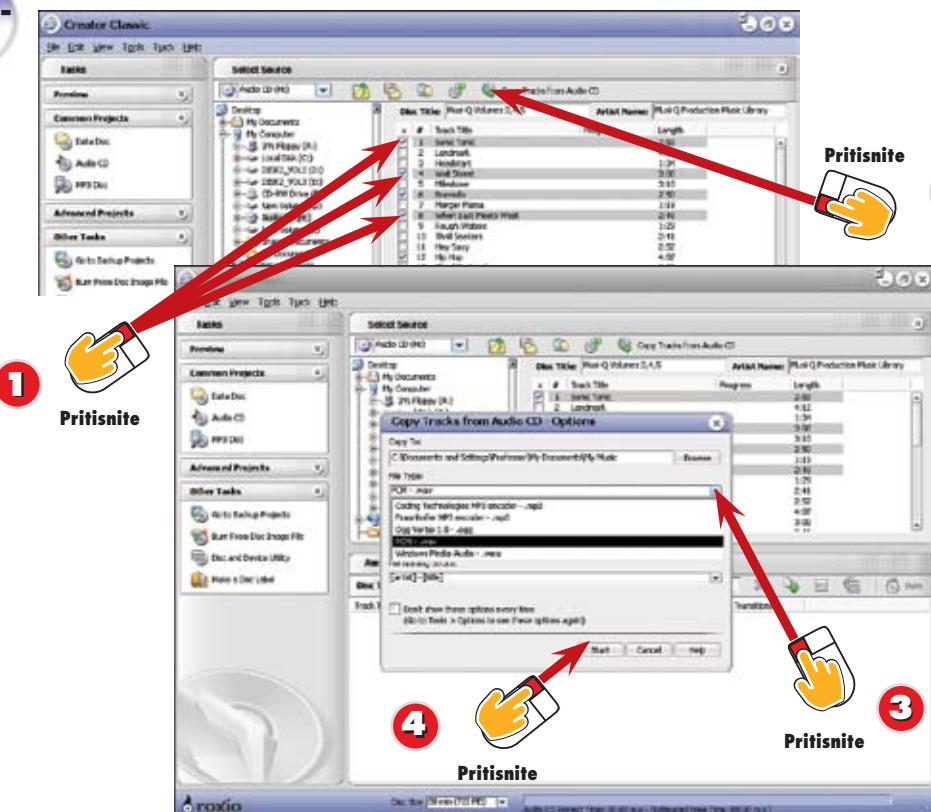
Prva grupa datoteka u ovom audio CD projektu imala je ekstenzije *.CDA – to su bile prave nekonvertovane CD audio numere kakve su i na audio CD-u. Kada ste numere čuvali kao WAV datoteke, kvalitet se nije izgubio ali se datoteke nalaze u omotnici My Music sa ekstenzijom *.WAV.

SAVET

Čuvanje audio CD projekta

Ako mislite da ćete ponovo koristiti isti audio CD projekt, sačuvajte ga (File, Save) pre nego što započnete drugi projekt. Imajte na umu da ako budete počinjali direktno sa drugih diskova a ne od datoteka u računaru, moraćete da imate te diskove da biste nastavili ili promenili projekt.

Pravljenje muzičke biblioteke

- 1 U Audio CD projektu pritiskom **izbrišite znak za potvrdu** onih numera koje ne želite da dodate u svoju računarsku biblioteku.
- 2 Pritisnite **Copy Tracks from Audio CD**.
- 3 Otvorite padajuću listu **File Type**, pa izaberite tip datoteke u kojem želite da sačuvate numere.
- 4 Pritisnite **Start**.

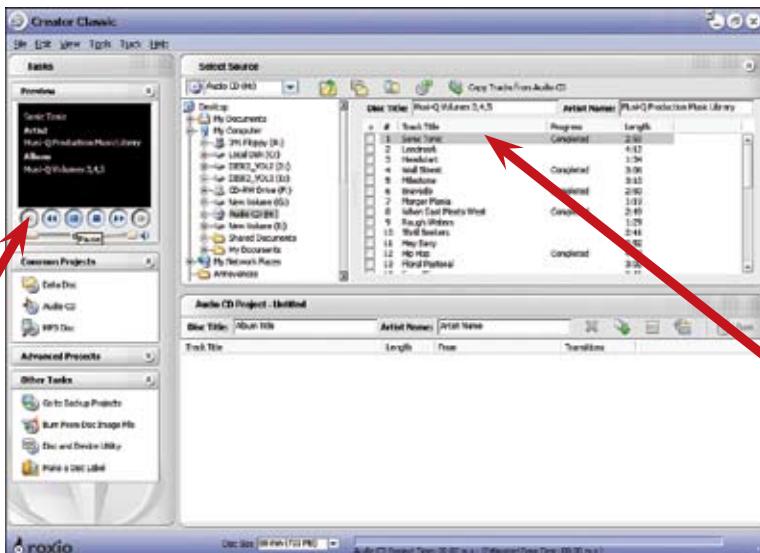
UVOD

Easy Media Creator 7 omogućava održavanje biblioteke omiljenih numera za reprodukciju ili za narezivanje u različitim kombinacijama u drugim projektima. Zavisno od kapaciteta vašeg diska i od toga kakav kvalitet muzike želite, možete datoteke čuvati u formatima *.WAV, *.MP3 ili možda u veoma komprimovanom formatu *.WMA.

CAKA

Biranje tipa datoteke

Izaberite tip .WAV ako imate mnogo prostora na disku i želite najbolji mogući kvalitet, a ne razmisljate o prebacivanju numera na prenosivi uređaj. Izaberite format .MP3 kada kombinujete kompilacije sa preuzetim numerama, kada hoćete da štedite prostor na disku ili da prebacujete datoteke na prenosive uređaje. Izaberite format .WMA da biste trošili najmanji mogući prostor na disku i za prebacivanje datoteka na najmanje prenosive uređaje. Kada birate format, obavezno proverite da li ga podržava softver uređaja za reprodukciju.

5

Pritisnite

5 Numere koje su ostale potvrđene konvertuju se u izabranom formatu u omotnicu koju ste odredili. Izaberite neku završenu numeru da biste je čuli i videli njene informacije u oknu Preview.

6 Pritisnite **Pause** ili izaberite neku drugu završenu numeru.

Kraj

ČAKA

Biranje numera

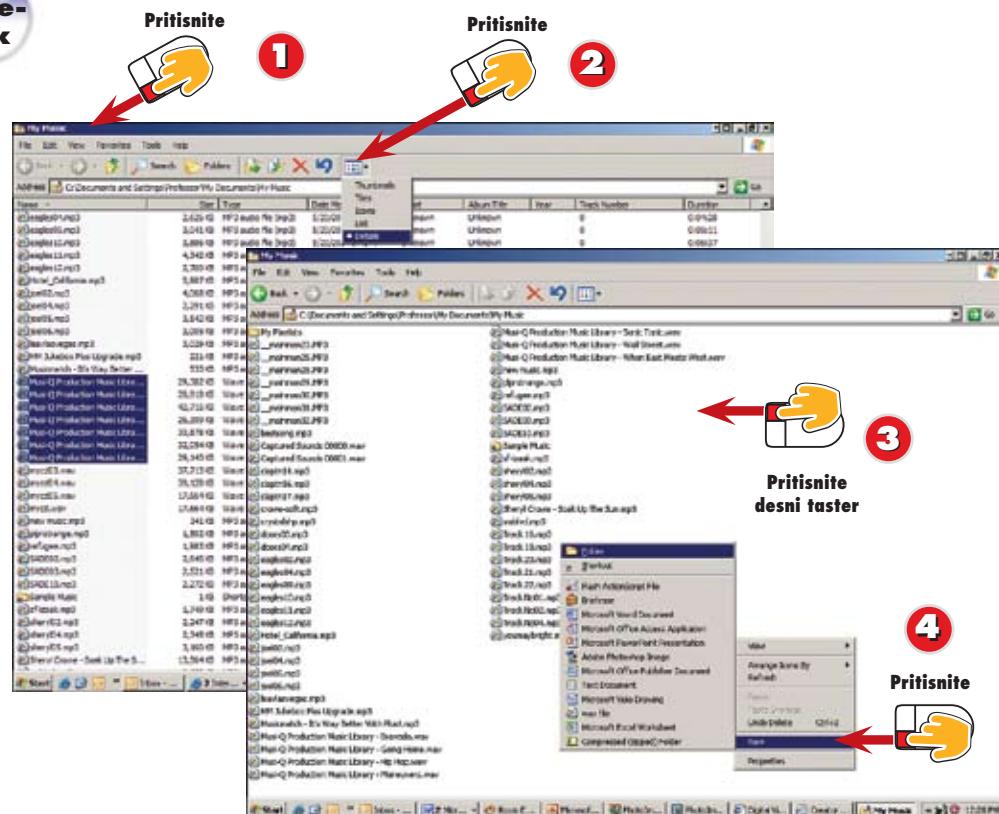
Kada izaberete numeru u prozoru Select Source, možete da je čujete i pregledate. Tako lakše birate numere koje ćete potvrditi u polju za potvrdu ispred naziva i koje će se sačuvati u lokalnoj omotnici kada budete pritisnuli Start.

Pravljenje odredišne muzičke omotnice

DEO 1

Početak

- 1** Izaberite **My Documents** na meniju Start i otvorite omotnicu (podrazumeva se **My Music**) u koju ste kopirali WAV i druge datoteke sa audio CD-a.
- 2** Otvorite padajuću listu **View** pa izaberite **Details** da biste videli sačuvane datoteke i njihovu veličinu.
- 3** Pritisnite desni taster miša na prazno mesto u prozoru da bi se otvorio pomoćni meni.
- 4** U pomoćnom meniju izaberite **New, Folder**.

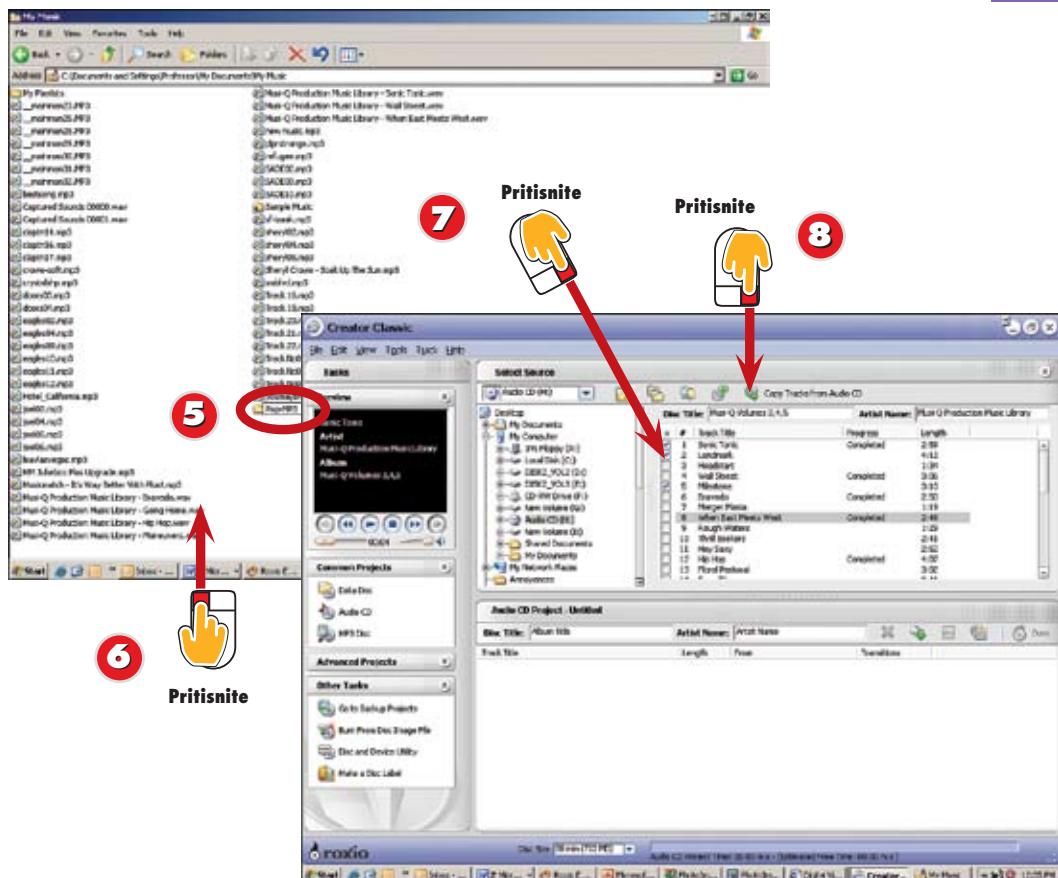
UVOD

Sada kad umete da kopirate muziku u računar, napravićemo pojedinačne omotnice u kojima ćete čuvati muziku koju želite da držite u PC-ju.

ČAKA

Pregled detalja

Ako u omotnici My Music izaberete prikaz detalja, to ne utiče na prikaz u drugim omotnicama u Windowsu. Ako otvorite neku drugu omotnicu, prikaz će biti sa ikonama ili onako kako ste izabrali podrazumevani prikaz.

- 5** Upišite neko ime za novu omotnicu. Izaberite ime prema tipu datoteke koje ćete stavljati u tu omotnicu ili prema vrsti muzike.
- 6** Pritisnite neko mesto van okvira za ime.
- 7** U programu Creator Classic potvrđite numere koje ćete čuvati u ovom drugom formatu (ili izbrišite znak za njihovu potvrdu).
- 8** Pritisnite **Copy Tracks from Audio CD**.

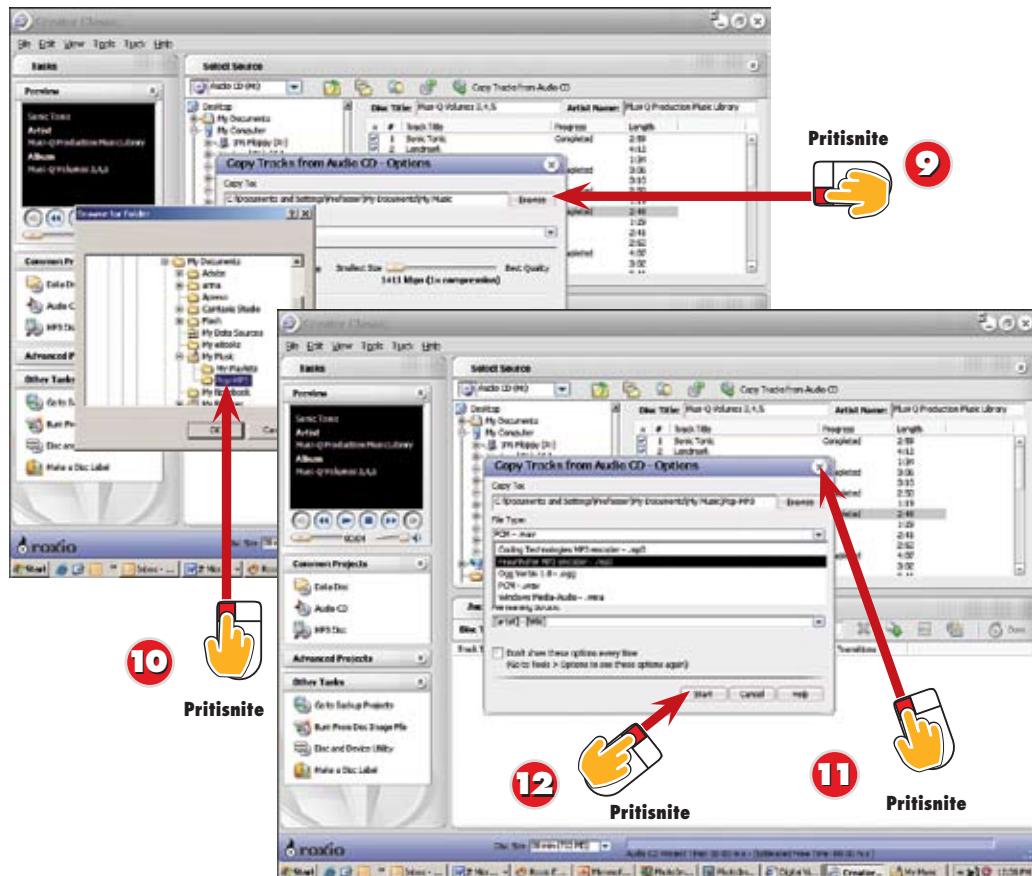
SAVET

Ceo spisak
Možda ćete morati ponovo da ubacite isti audio CD da bi sve numere bile potvrđene – ili jednostavno ponovo potvrđite one numere koje želite da snimite u drugom formatu ili na drugo mesto.

SAVET

Menjanje imena
Ime datoteke ili omotnice može da se izabere ako se ona pritisne dva puta – kao usporeni dvostruki pritisak – ili ako se najpre izabere desnim tasterom miša pa se zatim izabere **Rename**. Ime datoteke biće istaknuto pa možete preko njega da upišete drugačije ime.

Dalje

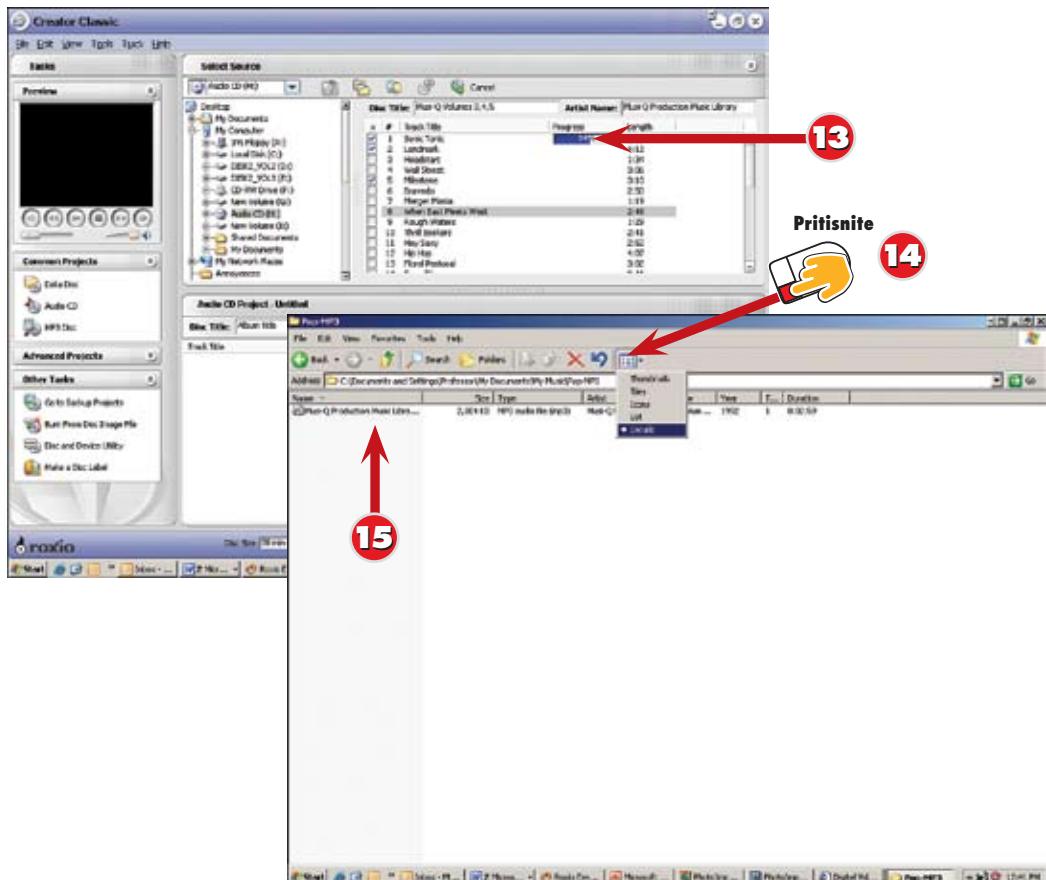
9 Pritisnite **Browse** u okviru za dijalog **Copy Tracks** i potražite omotnicu koju ste upravo napravili.

10 Izaberite omotnicu i pritisnite **OK**.

11 U okviru za dijalog **Copy Tracks** izaberite neki drugi tip datoteke za numere u ovoj omotnici (npr ***.MP3**).

12 Pritisnite **Start** da bi se numere sačuvale u novoj omotnici u željenom formatu.

UVOD Ima više razloga da se za čuvanje projekata i audio datoteka pravi posebna omotnica ili više njih. Kada budete pravili CD-ove sa podacima, biće vam potrebne omotnice i za te projekte da biste ih lakše pronalazili i nastavili da radite na njima ili narezivali datoteke na CD.

- 13** Gledajte kako se numere konvertuju u drugi format i spremaju u novu omotnicu.
- 14** Otvorite **padajuću listu** i izaberite **Details** da biste videli veličine datoteka i datum kada su menjane.
- 15** Videćete da se veličine datoteka razlikuju od onih u formatu .WAV.

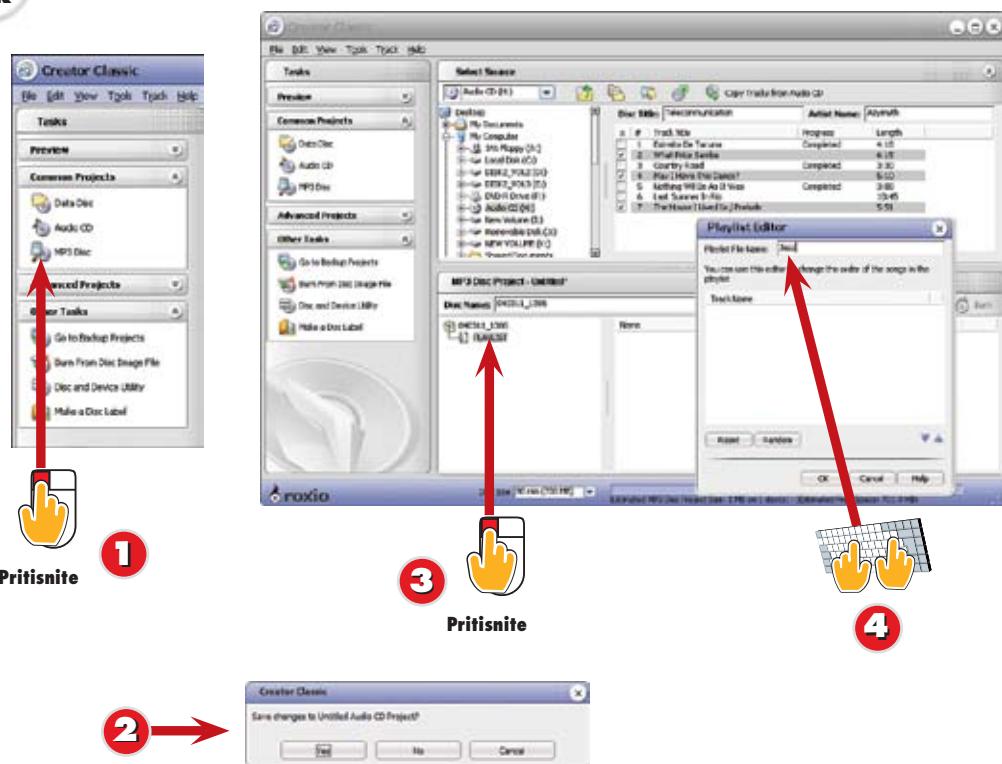
SAVET **Organizujte se**
Kada napravite nove omotnice, možete u njih takođe da povlačite i spuštate ili da kopirate i prenosite druge datoteke i tako reorganizujete svoju muzičku biblioteku.

Audio CD u MP3 formatu

Početak

DEO 1

- 1 Na meniju Common Projects izaberite **MP3 Disc**.
- 2 U okviru za dijalog odlučite da li ćete sačuvati prethodni audio CD projekat.
- 3 U prozoru MP3 Disc Project pri dnu ekrana pritisnite **Playlist**.
- 4 Upišite neko ime za listu, na primer **Jazz**.

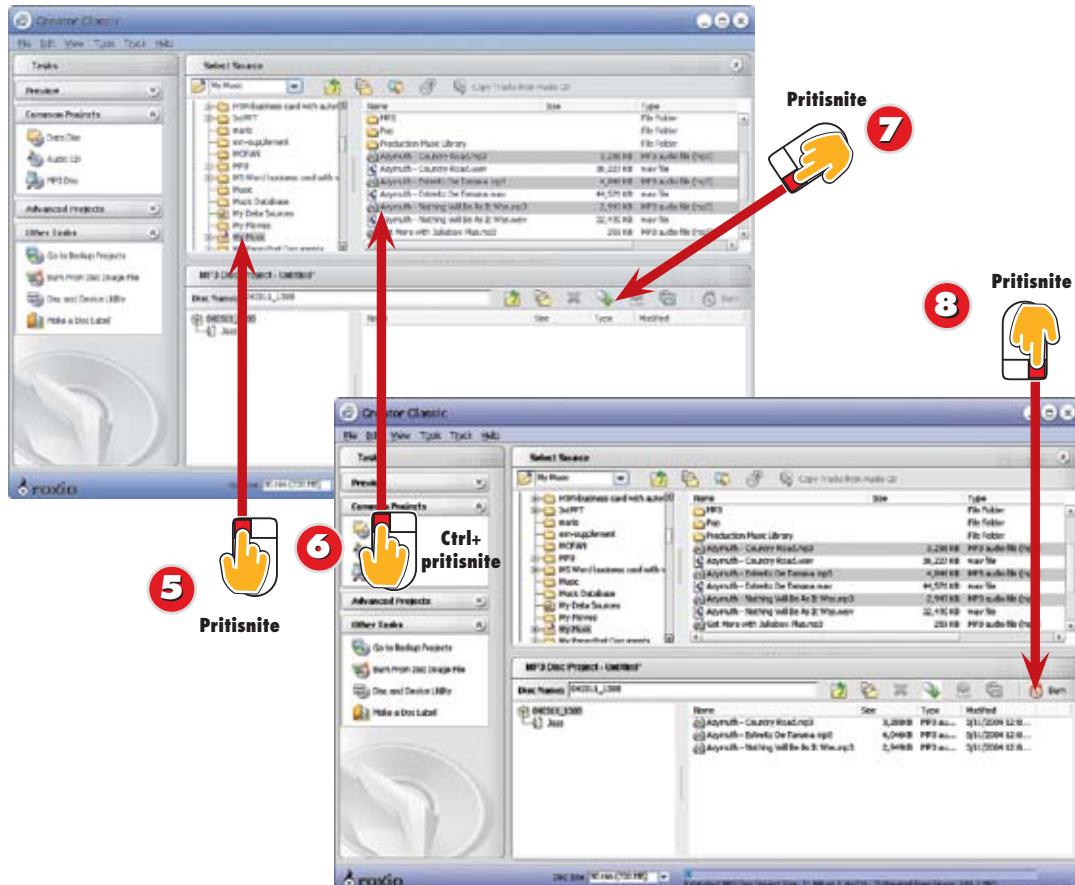
UVOD

Pošto sačuvate datoteke u formatu MP3, Easy Media Creator 7 će vam omogućiti i da u okviru istog projekta napravite i audio disk u formatu MP3. Takav disk može se koristiti u mnogim novijim uređajima za reprodukciju.

SAVET

Dužina imena datoteke

Mada neki audio CD plejeri tvrde da podržavaju MP3 diskove, možda neće prepoznati numere sa preferirano dugačkim imenom datoteke. Imena možete podesiti ako se vratiš u Playlistu. U njoj možete promeniti imena numera pre nego što narežete MP3 disk tako što ih izaberete, pa pritisnete F2 ili ih izaberete desnim tastom miša, pa izaberete Rename.

- 5 U prozoru Select Source izaberite omotnicu **My Music** (ili drugu omotnicu u kojoj ste sačuvali numere u formatu MP3).
- 6 Držite pritisnut taster **Ctrl** dok birate imena MP3 datoteka koje čete dodati na disk.
- 7 Pritisnite **Add selected tracks above to project**.
- 8 Pritisnite **Burn** da biste pokrenuli snimanje na MP3 disk.

ČAKA

Promena redosleda reprodukcije

Dok priprematе projekat sa MP3 datotekama, uvek možete ponovo da otvorite Playlistu i promenite redosled numera pre nego što pokrenete narezivanje.

Kraj

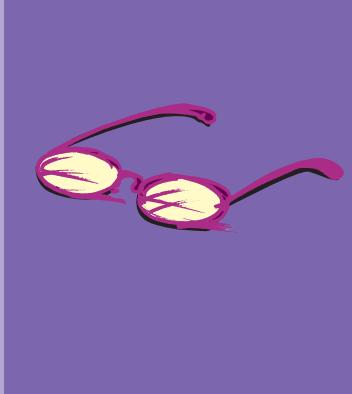
Dodavanje prelazaka među numerama na audio CD

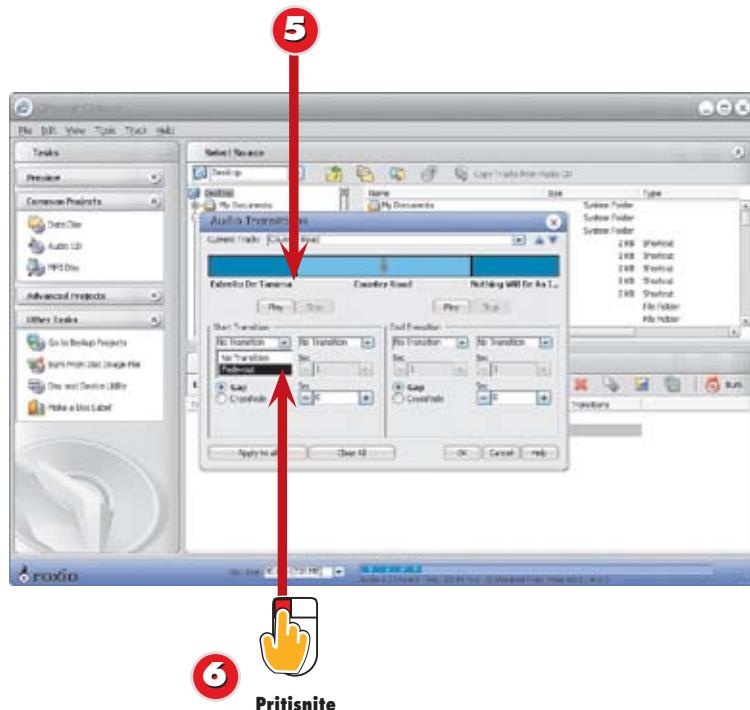

- 1 Na početnoj stranici Roxio u prozoru Recent Projects izaberite neki audio CD projekat dvostrukim pritiskom na taster miša.
- 2 Ako želite, možete da izaberete **Create new Audio CD** i započnete novi projekat (u prethodnim zadacima ovog poglavlja pogledajte kako se u projekat dodaju muzičke datoteke).
- 3 Kada dodate sve numere u projekat, pritisnite na jednu da biste je izabrali.
- 4 Pritisnite **Edit Track Transitions**.

UVOD

U ovom poglavlju smo za pravljenje Audio CD-a ranije koristili Creator Classic. Jedan od načina da se poboljša audio CD je da se između pesama dodaju prelasci kao što je postepeno utišavanje jedne i prelazak u sledeću. Prelasci se mogu dodavati kako u novi projekat tako i na postojeći Audio CD.

- 5** Pogledajte izabranu istaknutu numeru u oknu **Audio Transitions** zajedno sa prethodnom i sledećom numerom.
- 6** Otvorite padajuću listu u okviru **Start Transition**, pa izaberite **Fade Out**. Numera ispred one koju smo izabrali (u koraku 3) će se utišavati i preći u izabranu.

ČAKA

Problemi sa prelascima
Ako planirate da audio CD koristite na starijim CD plejerima, imajte na umu da prelasci, a pogotovo duži razmaci između numera mogu da dovedu do problema reprodukcije.

SAVET

Testirajte prelase
Upotrebite dugme **Play** u oknu Audio Transitions da biste preslušali prelase.

Dalje

- 7** Ako želite da produžite razmak između kraja jedne i početka sledeće pesme, pritisnите znak + za **Gap** do potrebnog broja sekundi.
- 8** Ponovite korake 6 i 7 u okviru **End Transition** ako želite da dodate prelaska, razmake ili prelivanja između završetka izabrane numere i početka sledeće.

UVOD Ovakvi prelasci poboljšaće poseban miks za ples ili događaj. Svaki prelazak preslušajte više puta i eksperimentišite sa različitim mogućnostima. Imajte na umu da Fade In i Fade Out postepeno pojačavaju odnosno stišavaju numeru dok Gap ostavlja tišinu, a Crossfade preklapa efekte Fade In i Fade Out.

SAVET

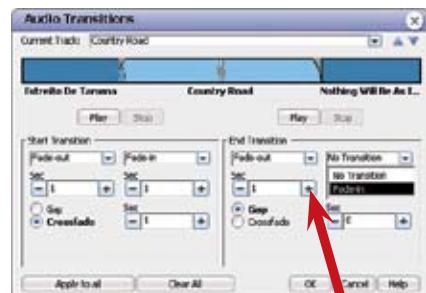
Prelivanje
Da bi interval predstavljao vreme u kojem se jedna pesma utišava, a sledeća pojačava, pritisnite **Crossfade** (poništava se izbor Gap).

Pritisnite

9

10

Pritisnite

- 9 U padajućoj listi **Current Track** možete izabrati drugu numeru na koju ćeće primenjivati prelaska.
- 10 Ponovite postupak iz koraka 6-9 za drugu izabranu numeru.
- 11 Pritisnite **OK** kada završite sa primenom prelazaka.

ČAKA

Provera prelaska

Kada zatvorite okvir za dijalog Audio Transitions, u koloni Transitions okna Audio CD Project videće se ikone dodatnih prelazaka.

SAVET

Brzi prelasci

Dugmetom **Apply to All** možete prelaska izabrane numere primeniti na ceo CD.

ČAKA

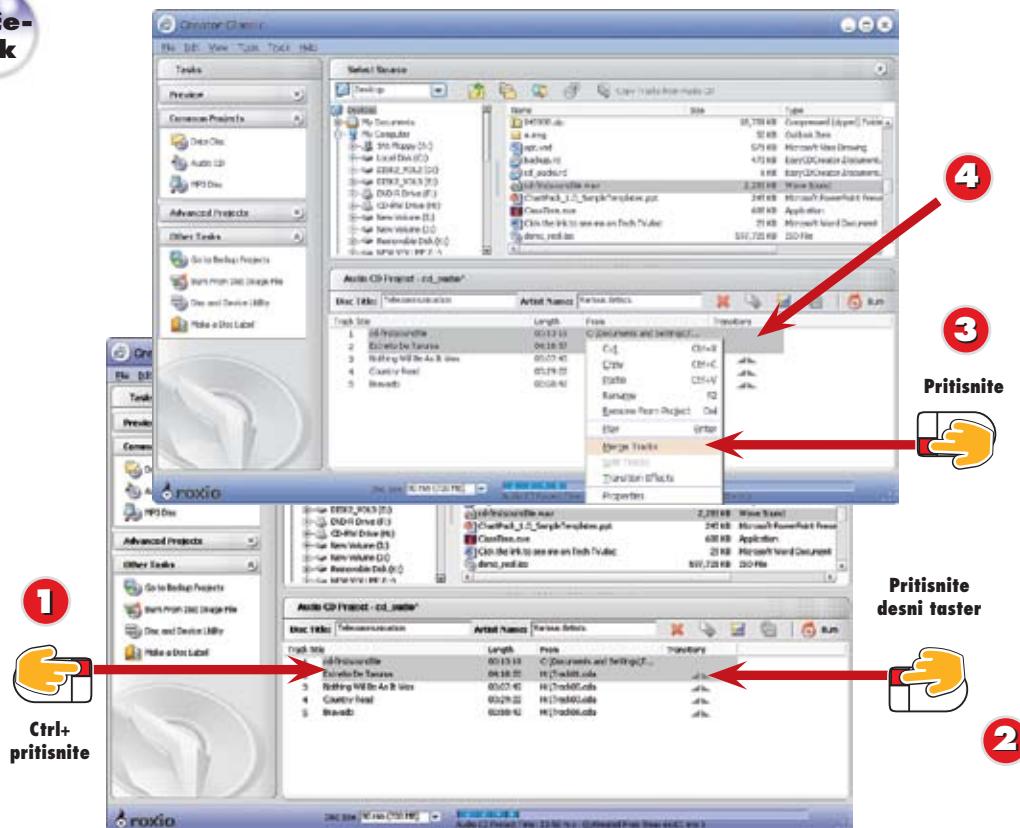
Ponovo otvaranje prelaska

Izaberite ikonu prelaska pored numere ako želite da promenite ili uklonite taj prelazak. Dugmetom **Clear All** u oknu Audio Transitions možete ponisiti sve prelaska.

Kombinovanje audio numera

DEO 1

Početek

- 1 Držite pritisnut taster **Ctrl** da biste izabrali dve numere (ili više njih) koje želite da objedinite.
- 2 Pritisnite desnim tasterom miša na izabrane numere.
- 3 Izaberite **Merge Tracks**.
- 4 Objedinjena numera sada u projektu postoji *pored prvobitne dve numere*, ali sa izbrisanim prelascima.

UVOD

Ako želite, možete više numera da spojite u jednu pesmu za svoj audio CD. Na primer, ova tehnika je korisna ako imate omiljeni redosled plesnih numera koje u svom audio CD projektu želite da objedinite u jednu numeru.

SAVET

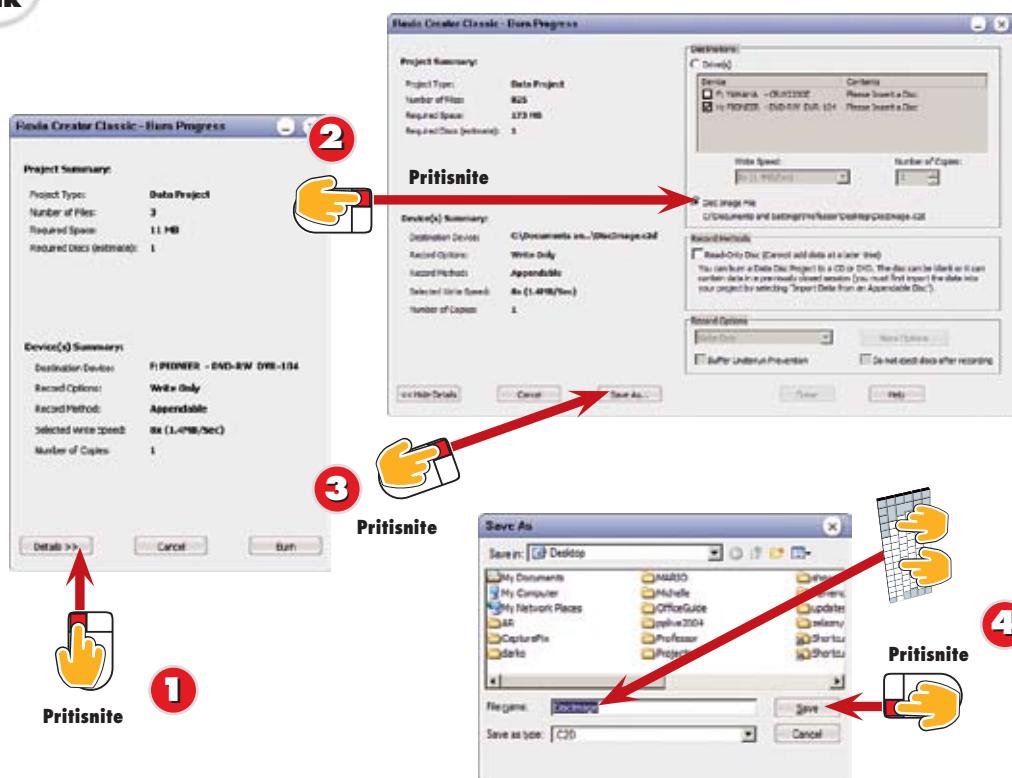
Razdvajanje numera
Da biste razdvojili objedinjene numere, izaberite ih desnim tasterom miša, pa izaberite **Split Tracks**. Ako želite, sada možete da dodate i prelaska između njih.

ČAKA

Spajanje naracije i pesme
Ako ste uvezli numeru koja sadrži naraciju, možete je objediti sa pesmom da biste je najavili kao na primer „ovo je posvećeno...“.

Kraj

Pravljenje slike diska

- 1 Pošto u oknu Projects pritisnete **Burn**, otvara se okvir za dijalog Burn Progress. Pritisnite **Details** da biste proširili ovaj okvir.
- 2 Pritisnite radio dugme i kao izlaz izaberite **Disc Image File**.
- 3 Pritisnite **Save As** i odredite ime i mesto čuvanja datoteke.
- 4 **Upišite** ime za sliku diska i pritisnite **Save**.

UVOD

Kada u prozoru Projects imate pripremljenu komplikaciju numera CD kvaliteta, MP3 ili podatke, možete da sačuvate datoteku slike diska da biste kasnije narezali više diskova istog projekta. Uštedećete vreme i rad jer nećete morati ponovo da pravite projekat da biste narezali isti disk.

SAVET

Detalji postupka narezivanja
U okviru za dijalog Burn Progress Details možete podesiti još neka svojstva kao što je izbor drugog CD ili DVD rezača ako ih imate više.

ČAKA

Veličine slike diska
Pazite kada pravite sliku diska. Takva datoteka može biti veoma velika jer CD može da sadrži do 800 MB podataka, a DVD 4,7 GB podataka što se konvertuje u jedinstvenu datoteku slike diska koja se čuva na vašem disku.

Narezivanje slike diska

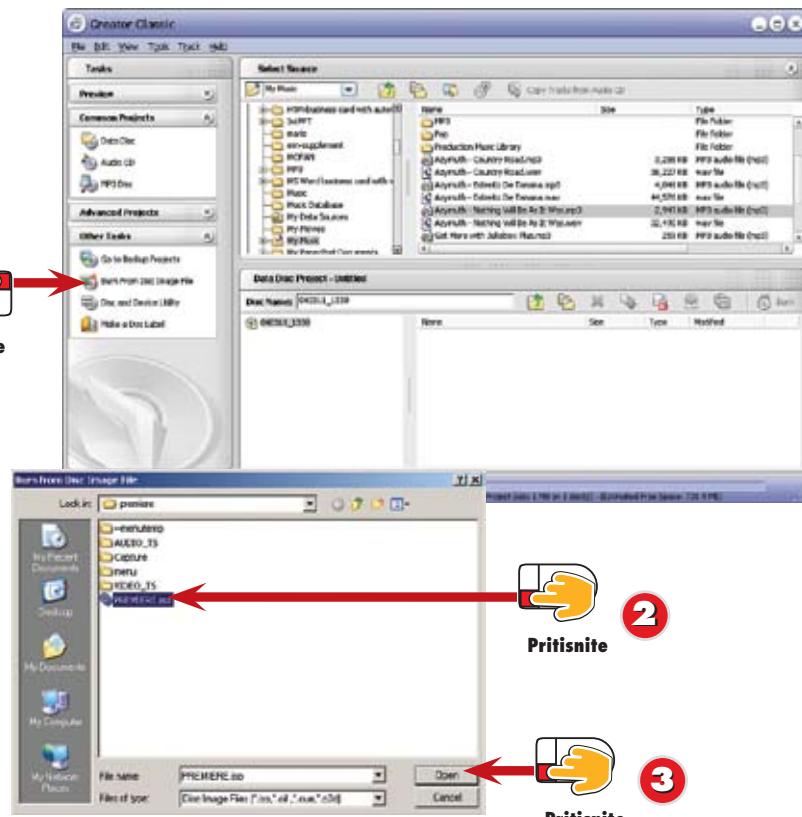
Početak

DEO 1

1

Pritisnite

1

U listi Other Tasks programa Creator Classic izaberite **Burn From Disc Image File**.

2

Pronađite sliku diska (format *.ISO), pa pritisnite da biste je izabrali.

3

Pritisnite **Open**.

UVOD

Kada u računaru imate sliku diska za vaš projekt, možete u svako doba da je otvorite i odmah je narežete na disk.

SAVET

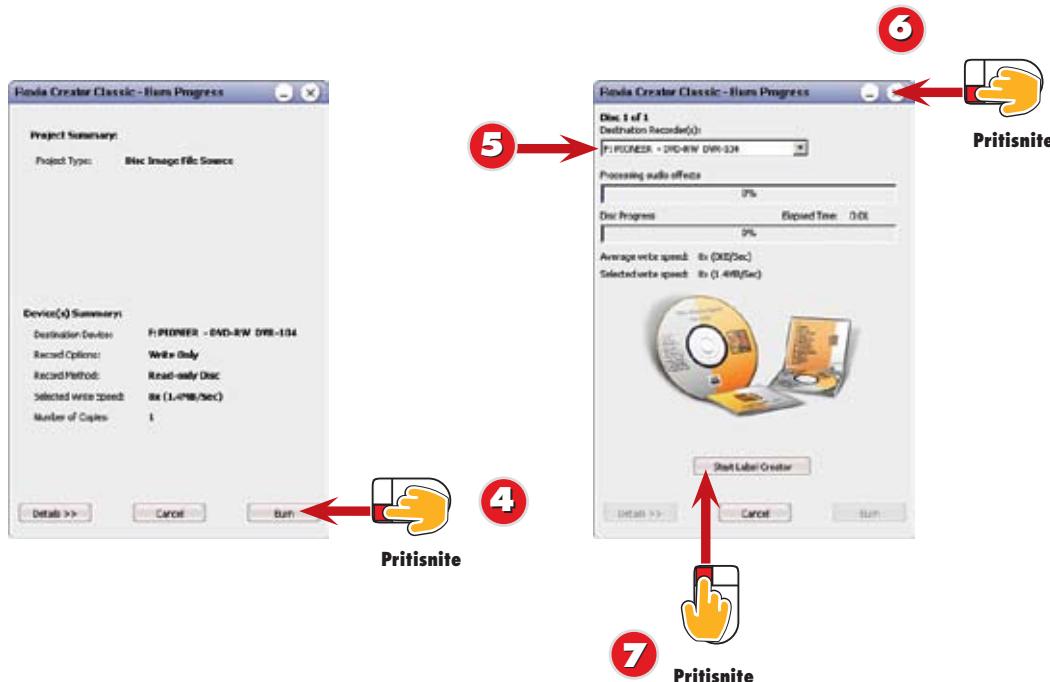
Slike diska za podatke?

Slike diska nisu praktične za rezervne kopije podataka jer će se između dva narezivanja mnoge datoteke promeniti. Za rezervne kopije podataka bolje je koristiti datoteku projekta za Creator Classic. Datoteka je manja, a program će vas obavestiti ako neke komponente nedostaju.

SAVET

Efikasno korišćenje slike diska

Slike diska su najbolje kada hoćete da upotrebite isti sadržaj što obično važi za kompilaciju muzike ili za slajd predstavu slika ili za DVD (što ćemo opisati u kasnijim poglavljima).

4 Pritisnite **Burn** u prozoru Burn Progress.

5 Potvrdite da je izabran pravi snimač (CD rezač). Ako nije, otvorite padajuću listu, pa izaberite tačno odredište.

6 Pritisnite **Close** da biste zatvorili prozor kada je sve gotovo.

7 Ako želite, pritisnite **Start Label Creator** i pročitajte zadatok „Izrada vlastite nalepnice ili omota“ na kraju ovog poglavlja.

ČAKA Štedite vreme

Ako vam je CD ili DVD rezač spor, možete po danu da napravite sliku diska, što ide brže, a da zatim uveče disk narežete sa slikom kad imate više vremena.

ČAKA Rezervne kopije slika diska

Pošto su slike diska zaista velike, možda ćete razmislisti o DVD disku sa podacima za rezervne kopije omiljenih slika CD diskova. Na jedan DVD disk (4,7 GB) možete smestiti oko 6 celih slika CD diskova (650 MB).

Kopiranje audio CD-a

DEO 1

1

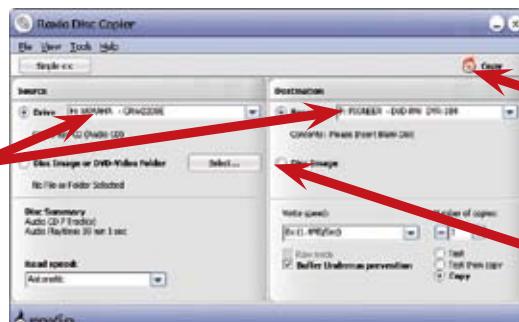
Pritisnite

2

Pritisnite

4

Pritisnite

3

Pritisnite

- 1 U koloni Music prozora Tasks izaberite **Copy Audio CD**.
- 2 Izaberite izvorni i odredišni CD ili DVD rezač.
- 3 Ako imate jedan rezač, odlučite se za pravljenje **Disc Image**.
- 4 Pritisnite **Copy**.

UVOD

Kopiranje je zadatak koji počinje na početnoj stranici Easy Media Creator ili pokretanjem aplikacije Disc Copier.

SAVET

Kopiranje diska sa podacima

Kopiranje CD-a sa podacima možete započeti na početnoj stranici Roxio biranjem **Copy data disc** iz menija Data ili pokretanjem aplikacije Disc Copier.

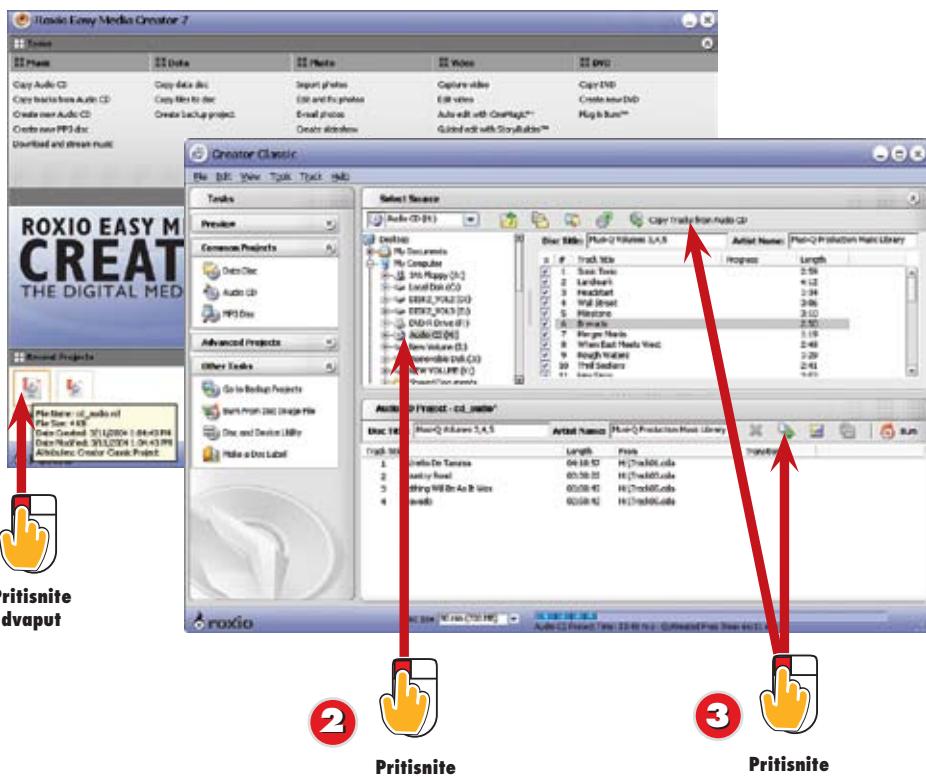
SAVET

Rešavanje problema

Ako se pojave problemi kod presnimavanja sa jednog rezača (CD ili DVD) direktno na drugi, pokušajte da zamenite izvor i odredište ili prvo napravite sliku diska.

Nastavak postojećeg CD projekta

Početak

1

Pritisnite dvaput

2

Pritisnite

3

Pritisnite

- 1 Postavite pokazivač miša iznad postojećeg projekta. Pojavice se informacije koje će vas podsetiti na njegov sadržaj. Izaberite ikonu projekta dvostrukim pritiskom da bi se otvorio Creator Classic gde ćete nastaviti rad na projektu.
- 2 Pritiskom izaberite uređaj sa dodatnim audio CD numerama koje ćete dodati na svoju komplikaciju ili biblioteku.
- 3 Kopirajte numere ili dodajte izabrane datoteke u svoj projekat na način koji smo ranije opisali.

UVOD

Ako ste sačuvali svoj projekat sa podacima, MP3 ili audio CD lako ćete nastaviti rad sa istim datotekama i dodavati numere u Easy Media Creatoru. Kad nastavljate audio CD projekat, stavite drugi audio CD u CD ili DVD rezač i pregledajte ikone svojih sačuvanih projekata koje se pojavljuju u donjem oknu početne stranice Roxio.

CAKA

Korišćenje datoteke projekta

Datoteka projekta u stvari nije datoteka – ona samo ukazuje na datoteke sa nekih audio CD-ova. Kada pravite projekte, sačuvati ste različite komplikacije koje možete koristiti ubuduće, a ne morate trošiti prostor na svom disku.

CAKA

Čuvanje CD projekata sa podacima

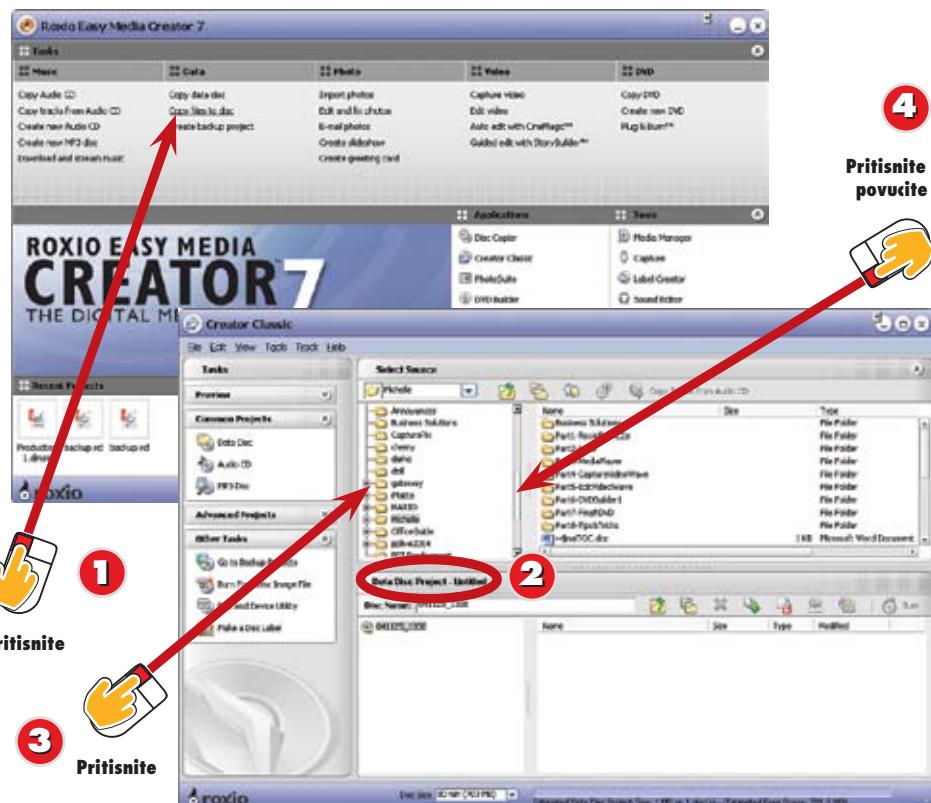
Takođe se mogu praviti CD projekti za podatke za kasnije rezervno kopiranje ili komplikacije datoteka (kao u sledećem zadatu), samo je važno da proverite da li su vaše datoteke i omotnice ažurne i da li se nalaze na istim mestima.

Kraj

DEO 1

CD sa rezervnom kopijom podataka

- 1 Na početnoj stranici Roxio izaberite **Copy files to disc** u koloni Data prozora Tasks.
- 2 Otvara se Creator Classic sa uobičajenom Windows strukturu datoteka u Data Disc Projectu.
- 3 Pritisnite + uz bilo koju glavnu omotnicu da bi se prikazale podređene omotnice.
- 4 Pritisnite i vucite liniju za pomeranje sadržaja da bi se pokazali drugi uređaji i omotnice.

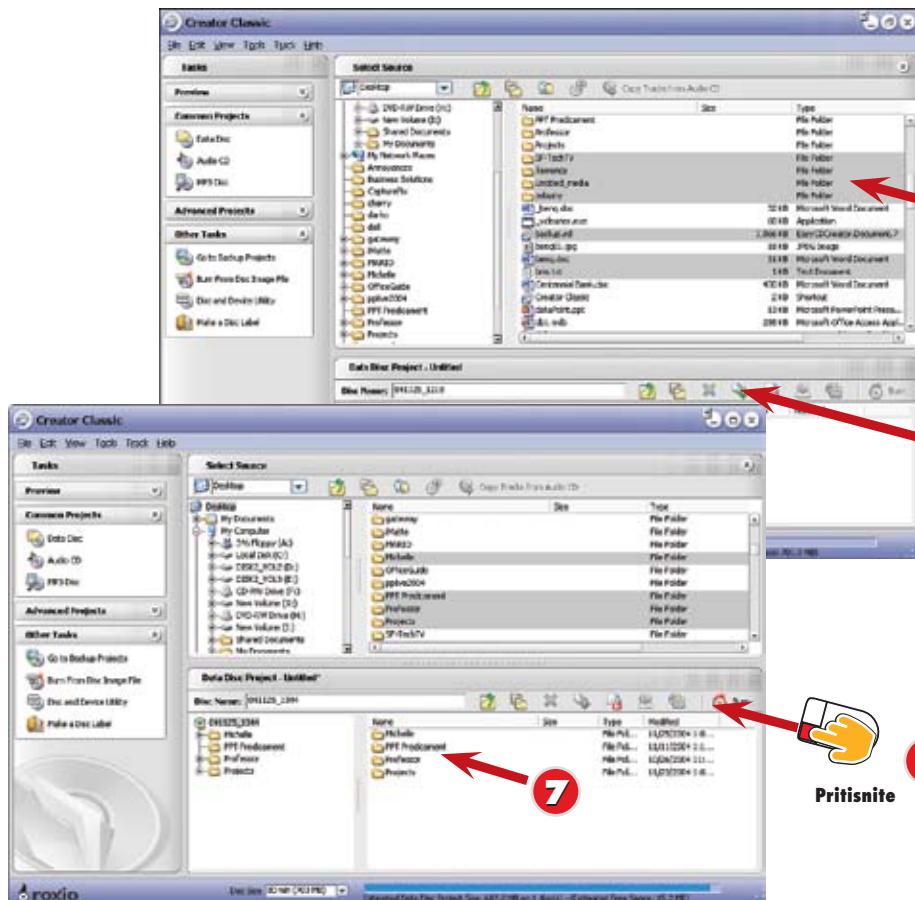
UVOD
Pošto ste već pravili muzički CD, lako ćete napraviti CD sa podacima – to je prosti kompilacija sa različitim vrstama omotnica i računarskih datoteka. Kada u računar ubacite CD ili DVD sa podacima, on će se pojaviti u prozoru My Computer kao novi uređaj, pa ćete moći da pristupate naređnim omotnicama i datotekama.

SAVET

Novi CD sa podacima
Ako već radite u programu Creator Classic ili ste ga otvorili kao aplikaciju, uvek možete da započnete novi projekat sa podacima pritiskom na ikonu ili biranjem **File, New Project, Data CD**.

ČAKA

Spas
Narezivanje i čuvanje podataka na CD-u (ili DVD-u) je odličan način da se spisu i sačuvaju rezervne kopije vaših najvažnijih datoteka.

5 Držite pritisnut taster **Ctrl** da biste u gornjem oknu izabrali više datoteka i omotnica.

6 Pritisnite **Add selected files above to project**.

7 Donje okno počinje da se puni omotnicama i datotekama koje će se narezati na disk sa podacima.

8 Pritisnite **Burn** da bi se pokrenulo presnimavanje, isto kao za audio CD.

Kraj

SAVET

Gledajte statusnu liniju

Na **statusnoj liniji** se vidi koliko podataka ćete moći da stavite na CD (ili DVD). Nemojte prekoracići kapacitet svog praznog medijuma. Kada treba da smanjite količinu podataka za narezivanje, možete datoteke ili omotnice ukloniti tako što ih izaberete, pa pritisnete dugme «X» (brisanje) u prozoru Project.

ČAKA

Skraćivanje imena datoteka

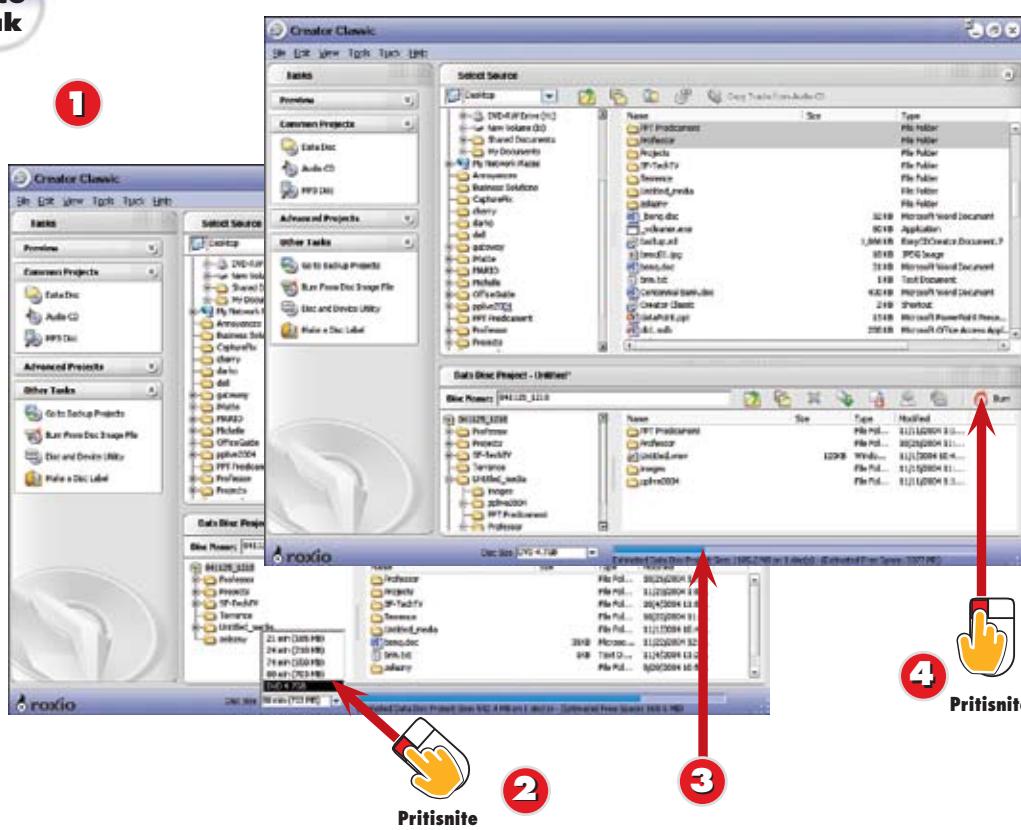
Ako se pojavi okvir za dijalog sa zahtevom da promenite ili skratite imena datoteka, slobodno pritisnite dugme **Change All**. Takav disk će biti kompatibilan sa mnogo više računara.

DVD sa rezervnom kopijom podataka

DEO 1

1

- 1 Stavite prazan DVD disk u DVD rezač svog računara.
- 2 Otvorite padajuću listu za **Disc Size**, pa izaberite opciju DVD.
- 3 Kako budete dodavali omotnice i datoteke iz gornjeg okna u donje, kontrolišite utrošak kapaciteta.
- 4 Kada napunite donje okno, pritisnite **Burn** i snimite DVD disk.

UVOD

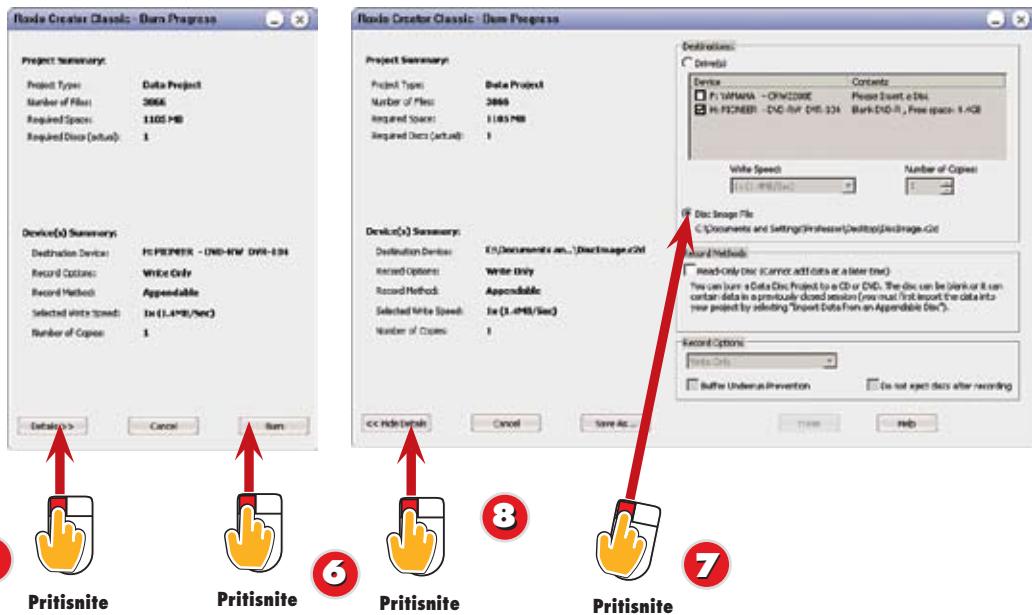
U kasnijim lekcijama pravićemo DVD-ove koji se najčešće koriste, a to su diskovi sa filmovima i interaktivnim menijima. Ali prazan DVD disk može se takođe upotrebiti za čuvanje velike količine podataka a ne samo za prikazivanje filmova, jer za razliku od praznog CD-a koji obično može da primi 700 MB podataka, prazan DVD disk može da primi 4,7 GB.

SAVET

Nov DVD sa podacima
Ako ste već u programu Creator Classic ili ste ga otvorili kao aplikaciju, uvek možete da započnete novi projekat sa podacima pritiskom na ikonu ili biranjem **File, New Project, Data DVD**.

SAVET

Budite pametni i bezbedni
Narezivanje i čuvanje podataka na DVD-u (ili CD-u) je odličan način da se spasu i sačuvaju rezervne kopije vaših najvažnijih datoteka na jednom jeftinom disku.

5 Pritisnite

Pritisnite

Pritisnite

Pritisnite

8

7

5 Za biranje rezača ili drugih opcija, pritisnite **Details**.

6 Kada u polju Destination Device stoji ispravan rezač, ponovo pritisnite **Burn** da bi snimanje počelo.

7 Možete takođe da napravite **sliku diska** da biste kasnije napravili još neku kopiju.

8 Pritisnite **Hide Details** da biste se vratili na glavni prozor Burn i započeli snimanje DVD-a.

CAKA

Pazite kada kupujete medije

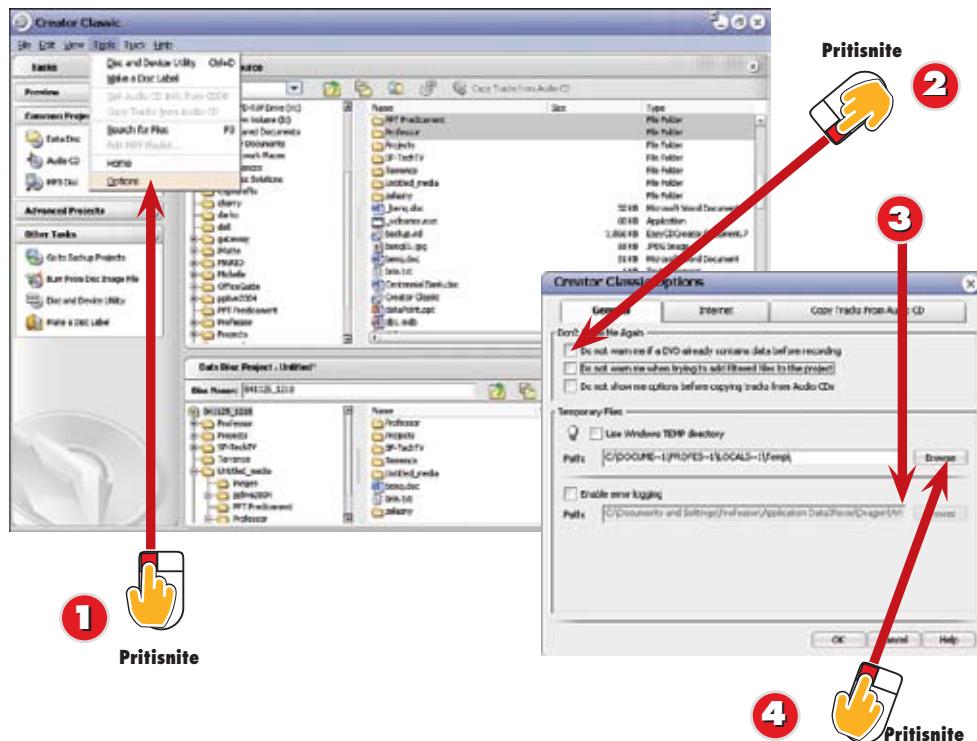
Na tržištu ima mnogo različitih i novih formata DVD-ova kao što su DVD-R, DVD-RW, DVD+R i DVD+RW. Po slvov „W“ prepoznaćete diskove koji mogu da se obrišu i ponovo upotrebe. Pazite da uvek kupite i koristite medije koji odgovaraju vašem DVD rezacu.

CAKA

Novi veći i različiti formati

Pojavljuju se novi uređaji, DVD rezaci koji su Dual Layer i Dual Format. Diskovi Dual Layer mogu da prime dva puta više podataka (dva puta po 4,7 GB), ali se mogu koristiti samo u uređajima predviđenim za takve diskove, a ti diskovi su osetno skuplji od starijih formata. Uređaji Dual Format mogu da narezuju različite formate, ali nisu uvek Dual Layer.

Podešavanje opcija u programu Creator Classic

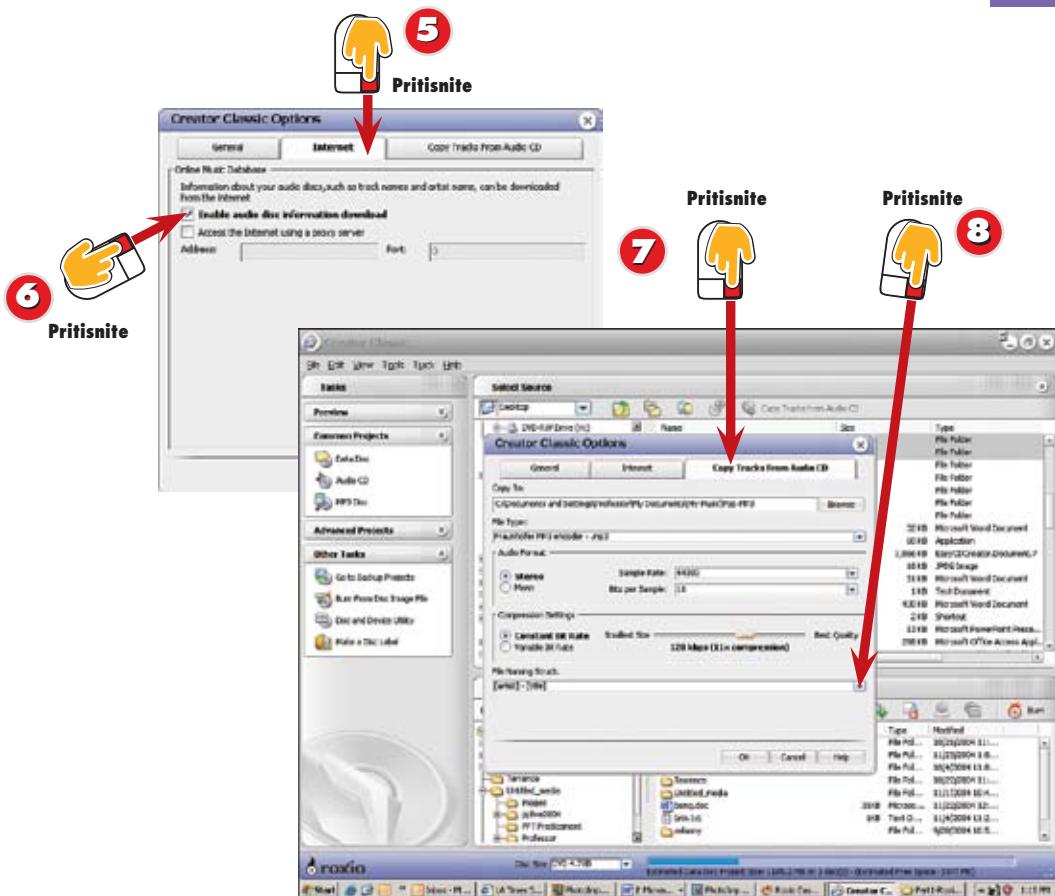

- 1 Izaberite **Tools, Options** u programu Creator Classic.
- 2 Pritiskom poništite potvrde za traženje upozorenja koja bi mogla da uspore vaš rad.
- 3 Zapamtite adresu datoteka sa izveštajem o greškama (za potrebe tehničke podrške).
- 4 Pritisnite **Browse** ako želite da promenite adresu gde će se smeštati privremene datoteke za narezivanje diska.

UVOD
Pošto smo već isprobali skinjanje muzike sa audio CD-a i narezivanje različitih diskova u programu Creator Classic, pregledaćemo kako se nekim opcijama ti zadaci još više olakšavaju.

SAVET **Privremeni direktorijum**
Mnoge podrazumevane opcije su u redu. Međutim, ako se prilikom narezivanja pojave greške, proverite da li se privremeni direktorijum nalazi na disku gde ima dovoljno slobodnog prostora da se smesti jedan ili više celih CD ili DVD diskova.

SAVET **Napravite direktorijum TEMP**
Za privremene datoteke koristite Windowsov direktorijum TEMP samo ako u računaru imate samo jedan disk (osnovni C disk) i ako znate da na njemu ima mnogo slobodnog prostora.

5 Izaberite karticu **Internet**.

6 Proverite da li ste potvrdili **Enable audio disc information download** da biste svojim presnimljenim CD-ovima dodali informacije o disku.

7 Izaberite karticu **Copy tracks from audio CD**. Proverite ili odredite nove podrazumevane adrese za smeštanje presnimljenih datoteka i njihove formate.

8 Zapamtite ili promenite strukturu za dodeljivanje naziva (u padajućoj listi polja File Naming Struct) da biste lakše organizovali muzičke datoteke.

ČAKA

Organizujte se
Znate da možete promeniti određene omotnice i prilikom presnimavanja CD datoteka, ali ovo podešavanje opcija će ubrzati taj proces i vaše datoteke će biti sredene.

SAVET

Automatsko dodeljivanje imena
Ako potvrdite **Enable disc information download**, Roxio se upućuje na proveru onlajn baze podataka gde se nalaze imena izvođača i informacije o numeri. Tako ćete lakše dodeliti imena numerama kada ih prenesete u svoj PC.

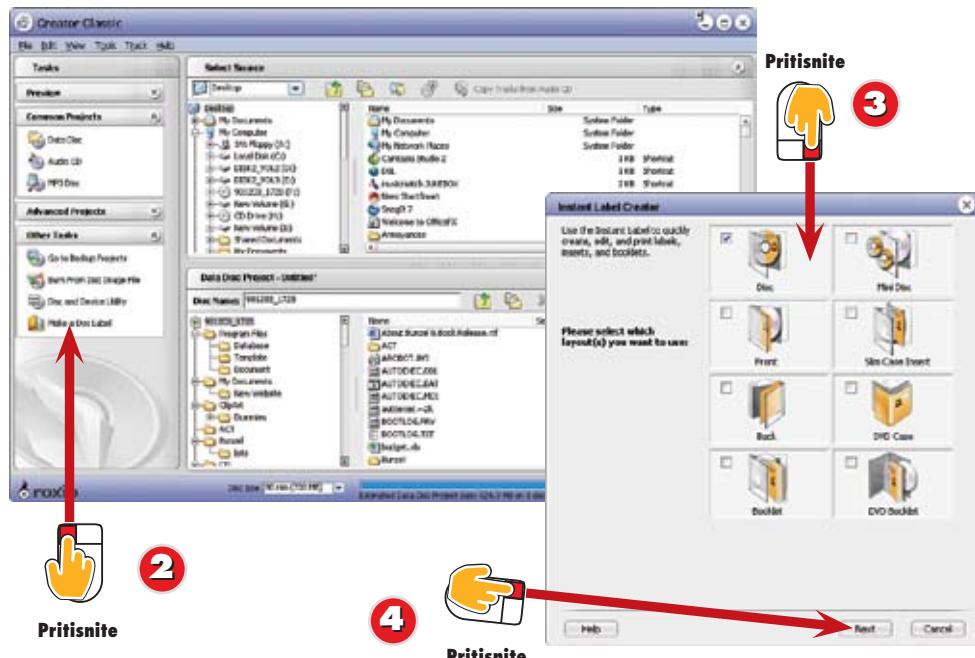
SAVET

Bolja imena datoteka
Pregledajte ponuđene opcije u padajućoj listi File Naming Struct, pa možete imenima datoteka u svojoj muzičkoj datoteci da dodate i ime albuma.

Kraj

DEO 1

- 1** Ubacite ponovo disk koji ste upravo narezali.
- 2** U programu Creator Classic izaberite **Make a Disc Label**.
- 3** Potvrdite polje za potvrdu željene vrste nalepnice.
- 4** Pritisnite **Next**.

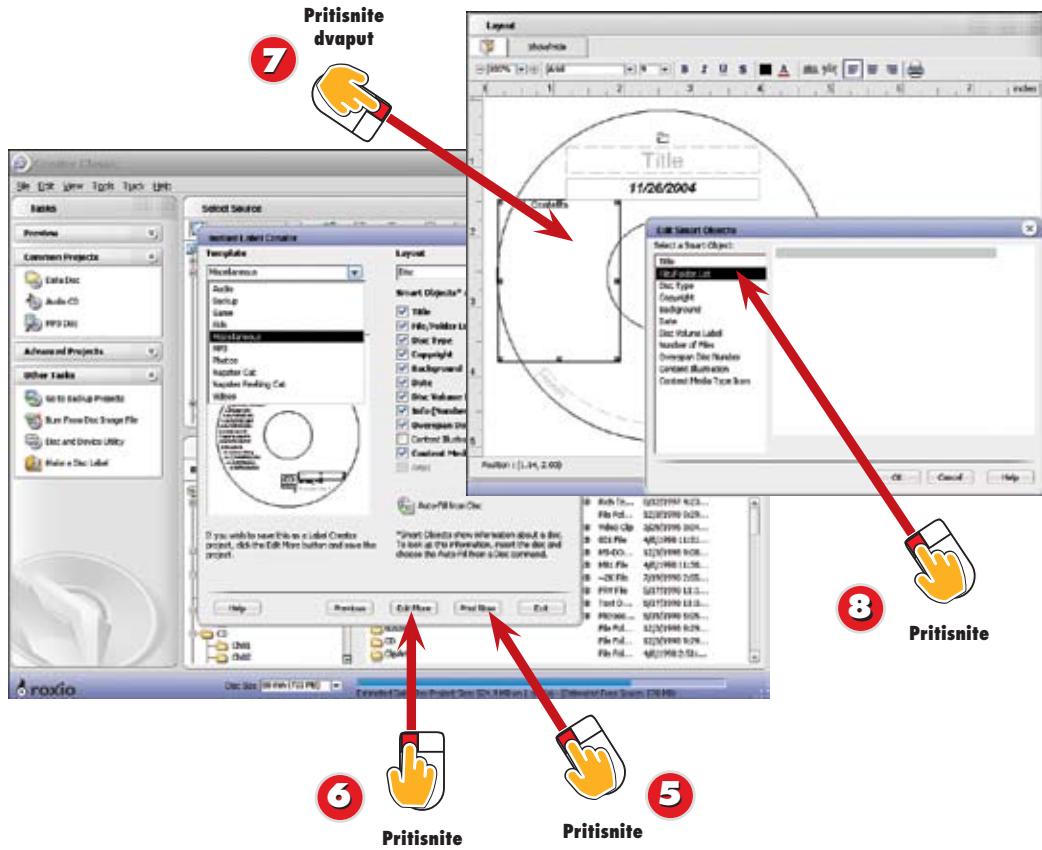
UVOD Pošto ste snimili podatke ili audio CD možda ćete poželeti da napravite nalepcu za disk ili za kutiju u kojoj ga čuvate. Za to možete upotrebiti Roxio Label Creator koji se otvara direktno iz programa Creator Classic.

CAKA**Sve vrste nalepnica**

Isti principi koje ćemo ovde opisati za disk sa podacima važe i za audio CD.

CAKA**Plastični aplikator**

Mnoga pakovanja nalepnica sadrže i jednostavan plastični aplikator kojim se obezbeđuje da se nalepcu stavi na CD bez gužvanja i grešaka.

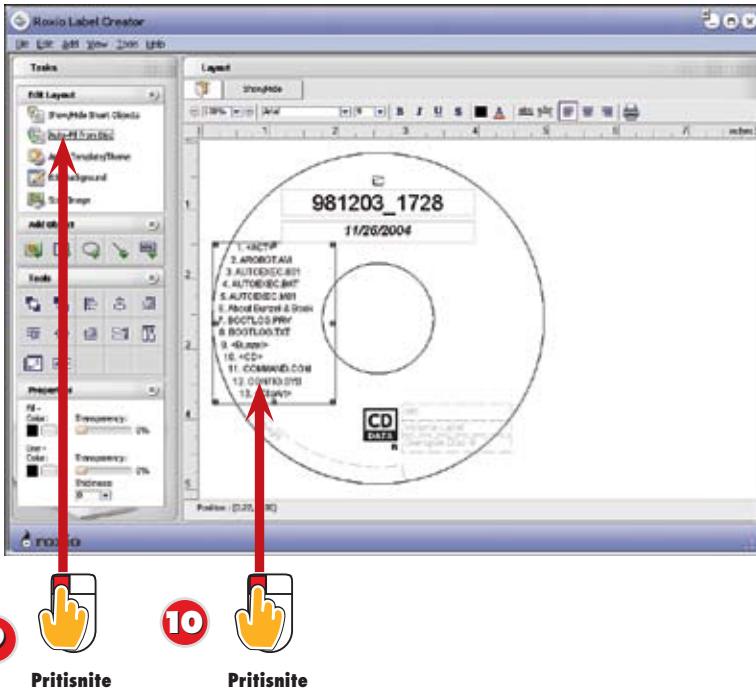
- 5 Kada pronađete šablon i raspored koji vam se dopada, možete pritisnuti **Print Now**.
- 6 Ako želite bolje da doterate nalepnici, pritisnite **Edit More**.
- 7 Dvostrukim pritiskom na taster miša izaberite objekat **Contents**.
- 8 Izaberite objekat **File/Folder List**, pa pritisnite **OK**.

Dalje

ČAKA **Otvaranje programa Label Creator**
Label Creator možete otvoriti i direktno sa početne stranice Roxio.

SAVET **Pristupanje objektima**
Disk mora da se nalazi u uređaju da bi se pristupalo objektima kojima se popunjava nalepica.

Pritisnite

Pritisnite

9 Izaberite **Auto-Fill from Disc**.

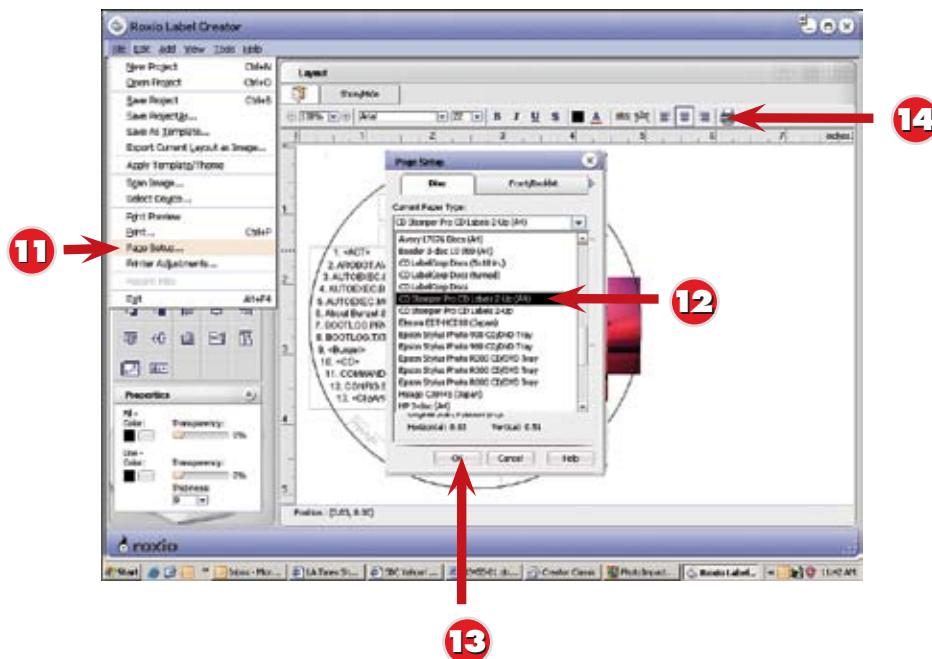
10 Objekat se popunjava spiskom datoteka i omotnica (ili muzičkih numera) sa diska.

UVOD

Nalepnici se mogu dodati i slike, a mogu se menjati i font i boje. Izaberite **Help** gde ćete naći više informacija o tim mogućnostima.

SAVET

Datoteke na nalepnici
Zavisno od veličine objekta, na nalepnicu možda neće stati imena svih datoteka. Promenite veličinu objekta da bi stalo više imena datoteka ili omotnica ili promenite imena dodavanjem «_» na početku imena da bi ona došla na vrh spiska.

- 11** Izaberite **File, Page Setup**.
- 12** Izaberite vrstu nalepnice ili papira.
- 13** Pritisnite **OK** da biste zatvorili okvir Page Setup.
- 14** Pritisnite **Print** da bi se nalepnice štampale.

ČAKA **Ubacivanje nalepnica**
Posebno pazite kako ubacujete nalepnice u štampač, pročitajte dokumentaciju štampača i provjerite da li mu ta vrsta nalepnice odgovara.

SAVET

Proverite vrstu nalepnice
Da biste izabrali pravi šablon i raspored u programu Label Creator, proverite serijski broj, marku i model na pakovanju nalepnica koje nameravate da štampate, pa na spisku Page Setup pronađite najsličniju vrstu.

SAVET

Prethodni pregled nalepnice
Da biste videli kako će nalepnice izgledati, možete da izaberete **File, Print Preview**. Da biste bili još sigurniji da u štampanju neće biti iznenadenja, možete probnu nalepcu prvo da štampate na običan papir.

